

En uppföljning av den nationella bostadspolitiken

Perioden oktober 2022 – maj 2026

Region Stockholm ansvarar och arbetar för en hållbar utveckling av Stockholmsregionen.

Visionen är att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i. Målet för bostadsförsörjningen är att den ska vara hållbar och möta invånarnas behov och förutsättningar.

Vårt regionala utvecklingsarbete grundas på kvalificerat underlag och analys. Genom samverkan med kommuner, näringsliv, universitet och högskolor, andra myndigheter och organisationer bidrar vi till att det finns en gemensam målbild för regionens utveckling. Vi tar initiativ till, skapar förutsättningar och bidrar till att visioner, mål, strategier och åtaganden i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, kan förverkligas.

Vi bevakar systematiskt utvecklingen i regionen och omvärlden och presenterar regelbundet kunskapsunderlag, analyser, scenarion, kartläggningar, utvärderingar, statistik och rekommendationer för regionens utveckling. Rapporterna tas fram av handläggare internt inom Region Stockholm och av forskare, utredare, analytiker och konsulter på uppdrag av Region Stockholm.

Citera gärna innehållet i rapporten men uppge alltid källan. Att återge bilder, foto, figurer och tabeller (digitalt eller analogt) är inte tillåtet utan särskilt medgivande.

Region Stockholm

Regionledningskontoret

Box 30215, 104 25 Stockholm

Besöksadress:

Lindhagensgatan 98

Telefon: 08-123 100 00

registrator.rlk@regionstockholm.se

<http://www.regionstockholm.se>

Ansvarig handläggare: Oskari Pärssinen och Dina Oetterli

Utgiven: augusti 2026

Dnr: KRN 2026-0086

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Avgränsningar.....	1
Nyckelpersoner	2
Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen	4
Bostadsförsörjning i statens budget.....	18
Statliga utredningar (SOU)	32
Pågående statliga utredningar	32
Avslutade utredningar – betänkanden under beredning i Regeringskansliet.....	34
Remisser av rapporter från Boverket	46
Departementsserien (Ds)	47
Nyttiga länkar	54

Introduktion

Detta är en uppföljning av den bostadspolitik som bedrivits på nationell nivå sedan oktober 2022, då den nuvarande regeringen tillträdde, fram till och med maj 2026. Uppföljningen har bland annat tagits fram i syfte att informera om vad som sker på nationell nivå inom bostadspolitiken till länets kommuner och andra relevanta aktörer. Uppföljningen uppdateras löpande och släpps i nya versioner ett par gånger per år. Detta är den tredje upplagan av uppföljningen.

Det rör på sig fort i politiken. Ministrar kan bytas ut eller få nya ansvarsområden. Det är svårt att få insyn i hur långt ett ärende kommit som är under beredning i Regeringskansliet. Ett betänkande som är under beredning kan när som helst presenteras som en offentlig produkt, till exempel i form av en lagrådsremiss. Delar av informationen i denna rapport blir därför snabbt inaktuell. Detta är viktigt att ha med sig vid läsning av rapporten. Som läsare bör du alltså dubbelkolla att informationen fortfarande stämmer den dag du läser rapporten.

Avgränsningar

Uppföljningen avgränsas till de förslag som lagts fram och som antingen antagits av Riksdagen eller anslagits medel i statens budget samt pågående uppdrag hos relevanta myndigheter. Det vill säga att sammanställningen är begränsad till förslag som blivit verkstad. Vidare har den kartlagda tidsperioden anpassats efter den nuvarande regeringens tillträde i oktober 2022 fram till och med maj 2026. Inom ramen för arbetet med uppföljningen har det även gjorts en kartläggning av pågående statliga utredningar samt betänkanden, promemorior och departementsskrivelser under beredning i Regeringskansliet. Kartläggningen finns med som en bilaga (se bilaga 1) för den som vill fördjupa sig ytterligare.

Rapporten innehåller ingen analys av fattade beslut, mer än att besluten valts ut till listan eftersom de bedöms påverka bostadsförsörjningen på ett eller annat sätt. Det är upp till läsaren själv att göra eventuella analyser av *hur* besluten kan komma att påverka bostadsförsörjningen.

Nyckelpersoner

Formellt avgörs nästan alla regeringsärenden av regeringen som ett kollektiv. Huvudregeln är att varje departementschef är föredragande i de regeringsärenden som hör till hans eller hennes departement. Med uppgiften att föredra ett regeringsärende följer också ansvaret för ärendets beredning. Regeringsbesluten bereds i det departement inom vars ansvarsområde frågan huvudsakligen hör. Regeringsärenden som faller inom flera departements verksamhetsområden ska beredas i samråd med övriga berörda statsråd. Detta kallas gemensam beredning.

Nedan listas statsråd vars ministerportföljer innehåller nationella bostadspolitiska verktyg. Bostadsfrågan är uppdelad inom Regeringskansliet och sakfrågor är utspridda mellan departement och statsråd. Listan är inte uttömmande utan är främst tänkt att ge en bild av hur pass uppdelad bostadsfrågan och de bostadspolitiska verktygen är inom Regeringskansliet. Det finns alltså inte ett statsråd eller ett departement dit alla nationella bostadspolitiska verktyg tillhör.

Gunnar Strömmer (M), Justitieminister, Justitiedepartementet

- Hyresförhandlingslagen (inkluderar bland annat frågan om fri hyressättning i nyproduktion)
- Jordabalken
- Expropriationslagen
- Bostadsrättslagen

Camilla Waltersson Grönvall (M), Socialtjänstminister, Socialdepartementet

- Hemlöshet och vräkningar (inklusive den nationella hemlöshetsstrategin)
- Socialtjänsten (inklusive den nya socialtjänstlagen)
- HVB-hem

Anna Tenje (M), Äldre- och socialförsäkringsminister, Socialdepartementet

- Bostadsbidrag till unga och barnfamiljer
- Bostadstillägg till pensionärer

Andreas Carlson (KD), Infrastruktur- och bostadsminister, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

- Utgiftsområde 18 i statens budget och målet för bostadspolitiken
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Plan- och bygglag (2010:900)
- Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande (under avveckling)

- Allmännyttan och lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Boverket
- Lantmäteriet
- Planeringsstimulanser för planläggning av småhus och omvandling av lokaler till bostäder

Elisabeth Svantesson (M), Finansminister, Finansdepartementet

- Övergripande ansvar för statens budget
- ROT och ränteavdrag

Niklas Wykman (M), Finansmarknadsminister, Finansdepartementet

- Kreditrestriktioner

Erik Slottner (KD), Civilminister, Finansdepartementet

- Länsstyrelserna
- Kommunenheten på Regeringskansliet och det kommunala självstyret

Simona Mohamsson (L), Utbildnings- och integrationsminister, Utbildningsdepartementet

- Segregation
- Integration
- Utanförskap

Nina Larsson (L), Jämställdhets- och arbetslivsminister, Arbetsmarknadsdepartementet

- Mäns våld mot kvinnor
- Arbetslivskriminalitet

Romina Pourmokhtari (L), Klimat- och miljöminister, Klimat- och näringslivsdepartementet

- Strandskyddet
- Miljöprövning enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken
- Cirkularitet, återbruk och effektiv resursanvändning

Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen

Nedan listas, i kronologisk ordning, de beslut som fattats av Riksdagen sedan oktober 2022 till och med maj 2026 och som bedöms ha någon typ av inverkan på bostadsförsörjningen i Stockholms län.

Lag om hyrköp av bostad

Betänkande 2025/26:CU32

Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till lag om hyrköp av bostäder. Lagen ska i längden göra det möjligt för fler att äga sitt boende.

Ett avtal om hyrköp innebär att en person – som benämns hyrköpare enligt den nya lagen – har löfte om att få köpa en bostad inom en viss tid och fram till dess få bo i bostaden mot en avgift. Varianter av hyrköp förekommer redan i dag men det har fram till nu inte funnits något enhetligt regelsystem för det.

Riksdagen sa också ja till regeringens förslag till förändringar av systemet med ägarlägenheter.

Den nya lagen och lagändringarna börjar gälla den 2 juli 2026.

Förenklade regler vid ändring av en byggnad

Betänkande 2025/26:CU39

Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att göra reglerna tydligare och enklare när man bygger om eller ändrar en byggnad.

Vid en större ändring av en byggnad föreslås att de krav som finns på utformning och tekniska egenskaper främst ska uppfyllas för den del av byggnaden som ändras. Möjligheten att samtidigt ställa krav på hela byggnaden begränsas. Sådana följdkrav får bara ställas om det behövs för att åtgärda allvarliga risker för hälsa och säkerhet, eller för att uppfylla krav på bredbandsanslutning, energihushållning, värmeisolering och hållbar mobilitet.

Ändringarna innebär också att ordet ”ombyggnad” ska ersättas med ”större byggnadsändring”.

Ändringarna innebär också vissa lättnader i kraven på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Till exempel gäller dessa krav inte när en ny bostad inreds på en vind eller i suterräng.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027.

Lag om avgift för områdessamverkan

Betänkande 2025/26:CU36

Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som innebär att den som bedriver områdessamverkan får rätt att ta ut en avgift från berörda fastighetsägare.

Rätten att ta ut en avgift gör det möjligt att fördela kostnader för områdessamverkan på alla berörda fastighetsägare i proportion till den nytta de kan anses ha av samverkansarbetet. Avgiften får bara täcka kostnader för sådant som inte omfattas av statens och kommunens ansvar.

Områdessamverkan är en samverkan som inom ett geografiskt avgränsat område i den byggda miljön analyserar behov av och vidtar åtgärder för att utveckla ett område på ett sätt som är ägnat att förebygga brott, skapa trygghet och stärka områdets attraktivitet och lokala näringsliv.

Den nya lagen börjar gälla den 1 augusti 2026.

Kvalificering till socialförsäkringen

Betänkande 2025/26:SfU21

Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att det ska införas ett krav på kvalificering för att få ta del av vissa bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner. Exempel på sådana förmåner är föräldrapenning på grund- och lägstannivå, barnbidrag och bostadsbidrag.

I dag kan personer som flyttar till Sverige få tillgång till bosättningsbaserade förmåner direkt, utan tidigare anknytning eller arbete. Nu ska det införas krav på kvalificering som kan uppfyllas antingen genom att personen är bosatt i Sverige under en viss tid eller genom att personen är bosatt i Sverige och samtidigt har inkomst av arbete på en viss nivå under en viss tid.

Beslutet innebär också att endast personer som vistas lagligt i Sverige ska kunna få tillgång till bosättningsbaserade förmåner.

Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2027.

En mer flexibel hyresmarknad

Betänkande 2025/26:CU31

Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till privatuthyrningslag och ändringar i bland annat jordabalken och bostadsrättslagen. Ändringarna ska skapa en mer flexibel hyresmarknad och öka tillgången till bostäder. En ny privatuthyrningslag ska införas med syfte att förenkla och förtydliga reglerna för privatpersoner som hyr ut sin bostad. Möjligheterna att hyra ut sin bostadsrätt i andra hand utökas också. Att lägenheten tidigare varit uthyrd ska i det sammanhanget bara tas hänsyn till när bostaden hyrs ut igen om den tidigare uthyrningen skett i betydande omfattning.

Det införs också mer ändamålsenliga regler för att möta företagens behov av bostäder till sin personal och för att underlätta för den allt vanligare boendeformen där hyresgäster hyr varsitt rum och delar på gemensamma ytor, så kallad co-living. De nya reglerna innebär att förutsättningarna för att tillgodose dessa boendeformer genom blockhyra förbättras.¹

Dessutom höjs ersättningen till hyresförmedlare och det införs regler om bland annat prövningstillstånd i mål om återbetalning av hyra i syfte att effektivisera processen.

Den nya lagen och lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2026.

Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag

Betänkande 2025/26:SfU24

Beslut: 2026-05-20

Storleken på bostadsbidrag ska beräknas månadsvis i stället för årsvis. Riksdagen sa ja till regeringens förslag som syftar till en mer träffsäker beräkning och som ska minska risken för felaktiga utbetalningar, återkrav och skuldsättning.

För att räkna ut hur mycket en person kan få i bostadsbidrag med de föreslagna reglerna används en persons genomsnittliga månadsinkomst under en tremånadersperiod.

Den som driver eget företag eller av annan anledning inte har en arbetsgivare som lämnar inkomstuppgifter i arbetsgivardeklarationer kommer även fortsättningsvis att basera sin bidragsgrundande inkomst på årsinkomst.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027.

¹ Blockhyra innebär att en hyresvärd hyr ut flera bostäder i ett "block" till en enda hyresgäst, i stället för att hyra ut varje bostad direkt till privatpersoner.

Effektiv och säker byggprocess

Betänkande 2025/26:CU24

Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som handlar om att göra byggprocesserna effektivare och säkrare.

Under 2022 trädde regler om certifierat byggprojekteringsföretag i kraft. Inget certifieringsorgan har hittills ackrediterats. Regeringen föreslår att reformen med certifierade byggprojekteringsföretag utvecklas. Det innebär bland annat att uttrycket certifierade byggprojekteringsföretag ändras till byggbedömare och att rollen utökas så att den även omfattar kontroll vid genomförande av byggåtgärder.

Ett annat syfte är att stärka kontrollen av vissa tekniska egenskapskrav vid byggande och förvaltning. Bland annat förstärks rollen som sakkunnig och kraven på kontrollplan utvecklas. Beslutet innebär även ett tydliggörande av att certifieringsverksamhet kan innefatta myndighetsutövning och att sådana beslut får överklagas.

De nya reglerna börjar gälla den 1 juli 2026.

Kommunala hyresgarantier för en socialt hållbar bostadsförsörjning

Betänkande: 2025/26:CU37

Beslut: 2026-05-06

Kommuner ska kunna bli skyldiga att erbjuda hyresgarantier för att hjälpa enskilda hushåll att etablera sig på bostadsmarknaden. Förslaget innebär att regeringen kan² införa en skyldighet för kommuner att ge hyresgarantier. Riksdagen sa ja till förslaget som syftar till att motverka osäkra bostadsförhållanden och utestängning från bostadsmarknaden.

Riksdagen sa också ja till att det införs en sekretessbestämmelse för uppgifter om personliga förhållanden i ärenden om kommunala hyresgarantier.

Lagändringarna börjar gälla den 1 juli 2026.

Ett register för alla bostadsrätter

Betänkande: 2025/26:CU28

Beslut: 2026-04-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att inrätta ett nytt register för alla bostadsrätter.

² Regeringen har genom en [förordningsändring](#) gjort det till en skyldighet för kommuner att ställa ut hyresgarantier för vissa barnfamiljer.

I registret ska det bland annat finnas uppgifter om bostadsrättslägenheten, bostadsrättshavaren, bostadsrättsföreningen och pantsättningar. Det innebär att grundläggande uppgifter om bostadsrätter samlas på ett ställe.

Ett av flera syften med ett nationellt bostadsregister är att göra hanteringen av pantsättningar mer modern och rättssäker. I stället för att bara underrätta bostadsrättsföreningen om en pantsättning ska den registreras. Det innebär att köpare, kreditgivare, mäklare och andra intressenter får tillgång till korrekt information om i vilken utsträckning en bostadsrätt är pantsatt (belånad).

Lagändringarna syftar också till att förbättra konsumentskyddet, skapa en mer transparent bostads- och kreditmarknad och förenkla hanteringen av information för myndigheter och marknadsaktörer.

De lagändringar som avser uppbyggnaden av registret ska börja gälla den 1 januari 2027. Övriga lagändringar ska börja gälla den dag som regeringen bestämmer.

Identitetskrav vid lagfart och åtgärder mot kringgåenden av bostadsrättslagen

Betänkande: 2025/26:CU27

Beslut: 2026-04-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om skärpta krav på att ange en identitetsbeteckning vid ansökan om lagfart. Riksdagen ställde sig också bakom regeringens förslag som ska hindra att regelverket kringgås när hyresrätter ombildas till bostadsrätter.

Beslutet innebär att en lagfartsansökan i fråga om en fysisk person ska innehålla uppgifter om förvärvarens person- eller samordningsnummer. När det gäller juridiska personer ska ansökan innehålla uppgifter om förvärvarens organisationsnummer. Syftet med beslutet är att skapa bättre kontroll över vem som äger en fastighet. Skärpta identitetskrav kan bidra till polisens och andra myndigheters möjligheter att förebygga och bekämpa brott.

Om en bostadsrättsförening vill förvärva ett hyreshus för att ombilda hyresrätter till bostadsrätter ska detta beslutas på en föreningsstämma. Ombildningsbeslutet är bara giltigt om hyresgästerna i minst två tredjedelar av de lägenheter som omfattas av förvärvet går med på beslutet. Riksdagsbeslutet innebär att det införs ett krav på att en bostadshyresgäst ska ha varit folkbokförd på en fastighet under minst sex månader närmast före föreningsstämman för att få räknas med i den kvalificerade majoritet som krävs.

De nya reglerna börjar gälla den 1 juli 2026.

Utveckling av makrotillsynsområdet

Betänkande: 2025/26:FiU36

Beslut: 2026-03-04

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som handlar om förändrade amorteringskrav och bolånetak. Förslagen innebär bland annat att bolånetaket höjs från 85 till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad, medan möjligheten att utöka sitt bolån med ett så kallat tilläggslån begränsas till 80 procent av bostadens marknadsvärde. Tilläggslånet kan exempelvis användas för att renovera bostaden.

Enligt förslagen ska även det så kallade skärpta amorteringskravet tas bort, det vill säga kravet på ytterligare amortering med minst 1 procent om låntagarens samlade bostadslån överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten. Det ursprungliga amorteringskravet som styrs av belåningsgraden blir kvar.³

Förslagen innebär också att en ny lag om begränsning av bostadskrediter ersätter Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om amorteringskrav och bolånetak.

Lagändringarna började gälla den 1 april 2026.

Anpassningar till EU:s nya byggproduktförordning

Betänkande: 2025/26:CU7

Beslut: 2026-01-28

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om lagändringar som gäller byggprodukter. Ändringarna görs för att anpassa svensk lag till ny EU-lagstiftning på området. Bland annat innebär det nya hänvisningar till EU-lagstiftningen och förtydligande av regler som gäller typgodkännanden.

Lagändringarna började gälla den 1 mars 2026.

En förbättrad modell för presumtionshyra

Betänkande: 2025/26:CU5

Beslut: 2025-11-19

Reglerna om hyressättning för nyproducerade lägenheter, så kallade presumtionshyror, ska bli mer flexibla. Riksdagen sa ja till regeringens förslag till lagändringar som gäller presumtionshyror.

Presumtionshyra tillämpas ofta vid nyproduktion och innebär att hyran bestäms för de första 15 åren. Under den tiden höjs i regel inte hyran lika mycket som för lägenheter med bruksvärdeshyror. Det gör att

³ Över 70 % i belåningsgrad: Amortering med 2 % per år av det totala lånebeloppet. Mellan 50–70 % i belåningsgrad: Amortering med 1 % per år av det totala lånebeloppet. Högst 50 % i belåningsgrad: Ingen amortering krävs.

inflyttningshyran för nyproduktion i dag oftast är högre än på hyresmarknaden i övrigt.

Med de nya reglerna ska det finnas större möjligheter att justera presumtionshyrorna löpande under hyrestiden. Enligt förslaget ska detta skapa både bättre förutsättningar att bygga hyresbostäder och möjliggöra lägre inflyttningshyror för hyresgästerna. En annan del i förslaget är att hyresgästerna ska få större möjligheter att själva påverka lägenhetens utformning – och därmed hyran – genom önskemål om tillval eller frånval. För att möjliggöra angelägna moderniseringar av en fastighet ska hyran också kunna ändras med hänsyn till ett väsentligt intresse.⁴

Twister som rör inledande presumtionshyror och löpande justeringar av sådana hyror ska enligt regeringens förslag kunna lösas med hjälp av en så kallad skiljeman som utses av hyresnämnden.

Lagändringarna började gälla den 1 januari 2026.

Ett nytt regelverk för bygglov

Betänkande: 2025/26:CU2

Beslut: 2025-10-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ett enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk för bygglov. Syftet med förslaget är att skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma hur den egna fastigheten ska utvecklas. Regeringen föreslår bland annat följande:

- I områden som inte omfattas av en detaljplan ska det bli möjligt att göra fler och större åtgärder utan bygglov. Dock ska bygglov fortfarande krävas vid byggnation nära gräns, inom områden som är av riksintresse för totalförsvaret och inom särskilt värdefulla områden.
- Större tillbyggnader ska kunna byggas utan krav på bygglov.
- Kravet på bygglov för fasadförändringar för en- och tvåbostadshus slopas.
- Bygglov ska kunna ges för vindsinredning i bostadshus trots att det i detaljplanen finns ett vindsinredningsförbud.
- Kravet på så kallat planenligt utgångsläge slopas femton år efter att detaljplanens genomförandetid har gått ut.

Lagändringarna började gälla den 1 december 2025.

⁴ Det skulle exempelvis kunna handla om installation av solceller.

Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet

Betänkande: 2024/25:MJU22

Beslut: 2025-06-17

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som syftar till att det svenska genomförandet av MKB-direktivet ska bli tydligare. MKB-direktivet innehåller EU-bestämmelser om miljöbedömningar för vissa offentliga och privata projekt. Direktivet är sedan tidigare genomfört i svensk lag, men EU-kommissionen har lämnat synpunkter på hur den svenska lagstiftningen är utformad. Som en följd av detta har regeringen b.l.a. föreslagit följande förändringar:

- Beslut om betydande miljöpåverkan ska göras tillgängliga för allmänheten.
- Regeringen ska få bestämma regler om när en anmälningspliktig verksamhet tidigast får påbörjas.
- Det ska bli tydligare att miljöorganisationer får överklaga vissa beslut.

Lagändringarna, som införs i miljöbalken samt i ett antal andra sektorslagar, började gälla den 1 augusti 2025.

Lättnader i byggkraven för studentbostäder

Betänkande: 2024/25:CU19

Beslut: 2025-05-21

Det ska bli möjligt att göra undantag från kraven på tillgänglighet och användbarhet i en byggnad som innehåller studentbostäder. Riksdagen sa ja till regeringens förslag till ändringar i plan- och bygglagen.

Undantag från kraven gäller för högst 80 procent av antingen det totala antalet studentbostäder i en byggnad eller det antal studentbostäder som tillkommer i en byggnad när en åtgärd vidtas. Syftet är att skapa förutsättningar för att öka byggandet av studentbostäder med lägre hyra.

Minst 20 procent av studentbostäderna ska fortfarande uppfylla de nuvarande kraven på tillgänglighet och användbarhet. En studentbostad som omfattas av undantaget från kraven på tillgänglighet och användbarhet ska dock kunna besökas av en person med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.⁵

Lagändringarna började gälla den 1 juli 2025.

⁵ Det skulle till exempel kunna handla om att se till så att en tillgänglighetsanpassad WC finns att tillgå i byggnaden.

Lättnader i strandskyddet – ett första steg

Betänkande 2024/25: MJU16

Beslut: 2025-05-15

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som innebär flera lättnader i strandskyddsreglerna.

Strandskyddets syften är att på lång sikt skydda allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Enligt förslaget ska små vatten och vatten som anlagts i modern tid inte längre omfattas av det generella strandskyddet. Förslaget innebär också att möjligheterna att bygga eller vidta åtgärder i strandnära lägen ökar. Vidare ska kommuner enklare kunna besluta att strandskyddet inte återinträder när de antar en ny detaljplan. Strandskydd ska emellertid i enskilda fall få införas för små vatten med särskild betydelse för strandskyddets syften.

Undantaget för företag som använder sig av naturresurser på land och i vatten, så kallade areella näringar, blir enligt regeringens förslag mer generöst. Bestämmelserna för areella näringar ska även kompletteras så att vattenbruk, alltså verksamhet som bedriver odling i vatten, exempelvis fisk- och skaldjursodling, också omfattas av lättnaderna.

Förslagen började gälla 1 juli 2025.

Ny strategi för levande och trygga städer

Betänkande: 2024/25: CU16

Beslut: 2025-05-14

Riksdagen har behandlat regeringens skrivelse om en ny strategi för levande och trygga städer. Skrivelsen handlar om en ny inriktning för stadsutvecklingspolitiken med ett nytt nationellt mål för stadsutveckling.

I skrivelsen finns 13 fokusområden för den nationella stadsutvecklingspolitiken som syftar till att Sveriges städer utifrån sina förutsättningar ska utvecklas till levande, trygga och robusta städer. Riksdagen välkomnar regeringens nya strategi och det nya nationella målet för stadsutveckling.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån

Betänkande: 2024/25:CU17

Beslut: 2025-05-14

Riksdagen sa ja till en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av bundna bolån. En ränteskillnadsersättning är den summa som en låntagare behöver betala till sin bank när ett lån med bunden ränta ska lösas i förväg.

Syftet med den nya modellen är att stärka konsumentskyddet genom att minska risk för omotiverade skillnader mellan olika låntagare som förtidsbetalar sitt bundna bostadslån. Dessutom är tanken med de nya reglerna att det ska bli enklare för låntagare att planera sin ekonomi och att konkurrensutsätta sina bostadslån.

De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli 2025.

Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

Betänkande: 2024/25:CU6

Beslut: 2025-01-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som ska skapa bättre förutsättningar för kommunernas arbete med bostadsförsörjning.

Lagändringarna innebär bland annat vissa förtydliganden gällande kommunala bostadsförmedlingar. En sådan bostadsförmedling ska huvudsakligen förmedla lägenheter i turordning efter kötid för att ha rätt att ta ut köavgift. Genom lagändringen ska det bli tydligare att en kommunal bostadsförmedling har rätt att ta ut köavgift även om den reserverar lägenheter för vissa kategorier av sökande eller fördelar lägenheter enligt ett förturssystem.

Lagändringarna innebär också att nuvarande kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen ersätts av en handlingsplan. I handlingsplanen ska kommunerna redogöra för behovet av nya bostäder och ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner både i planeringen och vid bostadsbyggandet.

Riksdagen riktar även en uppmaning, ett så kallat tillkännagivande, till regeringen om att se över hur användandet av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas. Tillkännagivandet lämnades med anledning av två förslag i följdmotioner.

Lagändringarna började gälla den 1 mars 2025.

Steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning

Betänkande: 2024/25:MJU4

Beslut: 2024-10-23

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning. Syftet med lagändringarna är att skapa en modernare och mer effektiv miljöprövning och att förenkla regelverket genom större enhetlighet och tydligare kravnivåer.

Bland annat ska ändringstillstånd kunna användas i större utsträckning än idag, detta för att viljan att investera inte ska hämmas och att infasningen av ny teknik inte fördröjs. Dessutom ska giltighetstiden för tidsbegränsade tillstånd kunna förlängas med tre år.

Lagändringarna innebär också att länsstyrelsens uppgifter under avgränsningssamrådet ska utvecklas för att öka möjligheten att få fram ett bra underlag. Även antalet partsmyndigheter minskas genom att Kammarkollegiet inte längre ska vara en sådan myndighet.

Vidare görs ändringar för att det ska hållas fler muntliga förberedelser och att användningen av tidsplaner ska öka. Dessutom ska fler mål få avgöras utan huvudförhandling och utrymmet för digital handläggning ska öka.

De nya bestämmelserna började gälla den 1 januari 2025.

Riksrevisionens rapport Svart på vitt – rotavdragets kostnader och effekter

Betänkande: 2023/24:SkU28

Beslut: 2024-06-13

Riksrevisionen har granskat om regeringen har utformat rotavdraget så att det på ett varaktigt och effektivt sätt ökar arbetsutbudet och minskar svartarbetet. I sin rapport bedömer Riksrevisionen att rotavdraget har haft en relativt stor betydelse för att minska hushållens efterfrågan på svarta hantverkartjänster, men däremot haft en mycket begränsad effekt när det gäller att öka köparnas arbetsutbud och inkomster.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att rotavdraget i sin nuvarande utformning inte skapar tillräckligt stora skatteintäkter, genom minskat svartarbete och ökat arbetsutbud, för att motivera statens kostnader för rotavdrag.

I en skrivelse instämmer regeringen delvis i Riksrevisionens iakttagelser men anser att värdet av minskat svartarbete underskattas i rapporten. Regeringen planerar i dagsläget inte att göra några förändringar av rotavdraget med anledning av Riksrevisionens rapport.

Riksdagen lade regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

Tillfälligt höjt tak för rotavdraget

Betänkande: 2023/24:SkU24

Beslut: 2024-05-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att tillfälligt höja taket för rotavdraget. Det innebär att taket för rotavdraget tillfälligt ska höjas och att det tillfälligt ska införas separata tak för rot- respektive rutavdraget.

Det tillfälligt höjda taket syftar till att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi. Bestämmelserna får tillämpas på hushållsarbete som har betalats, förmån av hushållsarbete som har tillhandahållits och hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration under beskattningsåret 2024.

De nya reglerna började gälla den 1 juli 2024 och upphörde att gälla vid årsskiftet 2024/2025.

Åtgärder för tryggare bostadsområden

Betänkande: 2023/24:CU20

Beslut: 2024-05-22

För att skapa tryggare bostadsområden i hela landet har regeringen föreslagit att fastighetsägare ska få utökade möjligheter att säga upp hyresgäster som begår brott. Ett hyresavtal ska kunna sägas upp om hyresgästen begår brott som typiskt sett försämrar närmiljön för dem som bor i lägenhetens omgivning. Det ansvar som hyresgästen har för barn och andra personer som bor eller vistas i lägenheten innefattar även att se till att dessa personer inte begår brott som skapar otrygghet för övriga boende. Ett hyresavtal ska kunna sägas upp i fler fall än vad som tidigare varit möjligt om lägenheten används för att begå brott (gäller allvarlig eller omfattande brottslighet). Dessutom tydliggörs och skärps hyresgästens skyldighet att bevara tryggheten inom fastigheten.

För att motverka missbruk av reglerna om inneboende ska hyresgästens rätt att inrymma utomstående personer i lägenheten stramas åt. Hyresvärden ska också få bättre möjligheter att kontrollera hur en lägenhet används.

Förslagen innebär även förbättrade förutsättningar för en hyresgäst som utsatts för våld av en närstående att behålla lägenheten vid en uppsägning. Dessutom förstärks möjligheterna för en medhyresgäst eller medboende make eller sambo som utsatts för våld av en närstående att överta ett hyreskontrakt.

Riksdagen sa ja till förslagen och lagändringarna började gälla den 1 juli 2024.

Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten

Betänkande: 2022/23:SkU8

Beslut: 2023-03-29

Genom lagändringarna får Skatteverket behandla personuppgifter för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga uppgifter i folkbokföringen. Myndigheten ska rikta in sig på områden med hög risk för fel och fusk och där man kan uppnå bästa möjliga effekt.

För de uppgifter som samlas in för analys och urval införs en ny reglering, som bland annat syftar till att minska det intrång i den personliga integriteten som förslagen kan innebära. Till exempel införs särskilda regler om längsta tid för behandling av personuppgifter samt ett starkt sekretesskydd.

Lagändringarna som gäller dataanalyser och urval och ändringen i lagen om riskskatt för kreditinstitut började gälla den 1 maj 2023. Övriga lagändringar började gälla den 1 september 2023.

Möjligheten till tidsbegränsade bygglov för bostäder förlängs

Betänkande: 2022/23:CU16

Beslut: 2023-03-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden av regleringen för tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Den här typen av bygglov får ges bland annat utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt.

Syftet med lagändringarna är att det fortsatt ska vara möjligt att bygga bostäder med tidsbegränsade bygglov. Detta med hänsyn till att behovet av bostäder är stort och inte kan tillgodoses fullt ut genom ordinarie plan- och byggprocesser.

Lagändringen innebär att giltighetstiden för regleringen av dessa typer av bygglov förlängs till den 1 maj 2028.

Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister

Betänkande: 2022/23:CU2

Beslut: 2022-11-24

Den förra regeringen har lagt fram ett förslag om tvistlösning vid vissa kollektiva hyresförhandlingar. Det innebär bland annat ett nytt oberoende

tvistlösningsorgan för hela hyresmarknaden och skärpta regler för hyresförhandlingarna.

Parterna på hyresmarknaden för regelbundet kollektiva förhandlingar om den allmänna hyresnivån. Sådana förhandlingar kallas ofta för de årliga hyresförhandlingarna. När dessa förhandlingar drar ut på tiden kan det innebära ekonomiska risker för de inblandade parterna.

Inom det allmännyttiga hyresbeståndet finns i dag ett tvistlösningsorgan, Hyresmarknadskommittén (HMK). Nu ska en motsvarande lösning införas för hela hyresmarknaden, även för det privata hyresbeståndet. Om parterna inte kommer överens om den årliga hyresändringen ska en särskild skiljeman kunna utses att pröva tvisten. Syftet är att effektivisera de kollektiva förhandlingarna och att de årliga hyresförhandlingarna ska kunna avgöras snabbare.

Det införs även skärpta regler för hyresförhandlingarnas sammanträden. Bland annat kan en part bli skadeståndsskyldig om den inte inställer sig till ett förhandlingssammanträde som ska hållas inom en viss tid.

De nya reglerna började gälla den 1 januari 2023.

Bostadsförsörjning i statens budget

Regeringen får lämna förslag till ändringar i statens budget vid högst två tillfällen under ett pågående budgetår. Dessa förslag samlas i så kallade ändringsbudgetar. En ändringsbudget lämnas vanligtvis på våren i samband med den ekonomiska vårpropositionen (vårändringsbudget) och på hösten i samband med budgetpropositionen (höständringsbudget).

Förslagen i ändringsbudgetarna ska vara orsakade av förändringar som inte var möjliga att förutse när budgetpropositionen beslutades. Propositionerna höständringsbudget och vårändringsbudget innehåller förslag till ändringar i den redan beslutade budgeten. Bara om det finns särskilda skäl får regeringen lämna förslag till ändringar i budgeten vid ytterligare tillfällen. Dessa förslag lämnas i så kallade extra ändringsbudgetar, vilket till exempel skett vid ett flertal tillfällen då Sverige beslutat om stödpaket till Ukraina.

Begränsningar i redogörelsen nedan är som följer. Det redogörs för satsningar i statens budget från och med budgetpropositionen för 2023 till och med budgetpropositionen för 2026. I redogörelsen över vårändringsbudgetar och höständringsbudgetar redogörs för alla budgetförändringar som berör bostadsförsörjning. I redogörelsen över ordinarie budgetpropositioner redogörs endast för åtgärder som lyfts under rubriken politikens inriktning i utgiftsområde 18, vilket är den text där regeringen beskriver inriktningen för bostadspolitik. Det är också i utgiftsområde 18 som målet för bostadspolitik och bostadsmarknaden finns utskrivet och följs upp. Det är alltså främst de satsningar som listas i utgiftsområde 18 som ska leda till att Sverige når riksdagens bostadspolitiska mål. Extra ändringsbudgetar inkluderas bara i redogörelsen om de innehåller satsningar av bostadspolitisk karaktär.

Riksdagens bostadspolitiska mål

Målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:CU1, rskr. 2011/12:89).

För området bostadsmarknad är målet även långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:CU1, rskr. 2008/09:116).

Budgetpropositionen för 2026

Beslutad 10 december 2025

Budgetpropositionen för 2026 innehöll flera punkter som berör bostadsförsörjning:

- Det ska bli lättare för barnfamiljer att få en egen bostad. Därför ska det bli obligatoriskt för kommuner att under vissa förutsättningar tillhandahålla hyresgarantier till denna grupp. I detta syfte föreslår regeringen att medel omfördelas till utgiftsområde 25, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.
- För att stödja näringslivets gröna omställning och bostadspolitisk utveckling i framför allt norra Sverige föreslår regeringen att medel avsätts under 2026 för ett tillskott till stiftelsen Norrlandsfonden.
- Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att fortsätta genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Därutöver avser regeringen att verka för att tillståndsprocesserna kortas, blir effektivare och mer förutsebara samt för att beslutsprocesser i större utsträckning utgår från en samhällsekonomisk analys. Arbetet med att förenkla tillståndsprövningen enligt miljöbalken fortsätter med ökad kraft.
- En särskild utredare ska analysera strandskyddsbestämmelserna och föreslå ändringar för att reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna att bygga nära vatten (dir. 2025:59). Utredaren ska bland annat analysera och ta ställning till hur kommunerna kan ges en större roll i frågor som rör strandskydd.
- Regeringen avser att höja bolånetaket och slopa det skärpta amorteringskravet. Regeringen ser att ett ökat eget ägande och en blandning av upplåtelseformer är viktiga faktorer för att få till stånd en positiv utveckling i bostadsområden som präglas av utanförskap.
- Regeringen föreslår att medel tillförs Brottsförebyggande rådet för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön.
- Regeringen avser att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys. Regeringen föreslår att Länsstyrelserna tilldelas medel för att bidra till översynen.
- Regeringen har gett Boverket i uppdrag att utreda och föreslå förenklingar och lättnader av reglerna för trafikbuller vid bostäder. Målet är att förenkla detaljplaneprocessen, sänka produktionskostnader och öka flexibiliteten i bostadsbyggandet.
- Regeringen förstärker Boverkets arbete med att kontrollera de intygsgivare som bl.a. granskar nybildade bostadsrättsföreningars ekonomiska planer. Utöver det ska Boverket, enligt förslag om ett nytt

system för bosättning av vissa nyanlända, bl.a. bistå Migrationsverket vid framtagande, utvärdering och revidering av fördelningsmodellen som fördelar nyanlända mellan kommunerna.

- För att fortsatt finansiera arbetet med manuell granskning vid utelämnande av allmänna handlingar och viss teknisk utveckling föreslås det att Lantmäteriet tilldelas medel. Att använda oriktiga identitetsuppgifter i lagfartsansökningar kan vara ett led i penningtvätt eller andra former av ekonomisk brottslighet. Regeringen föreslår därför att Lantmäteriet tilldelas medel för utökade identitetskontroller vid lagfartsansökningar.
- Det befintliga statsbidraget till kommuner med svag bostadsmarknad kommer att avvecklas.

Höständringsbudget 2025

Beslutad 26 november 2025

Höständringsbudget 2025 hade ett beslut som berör bostadsförsörjning. Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ökat anslag med 8 600 000 kronor för statsbidrag för energieffektivisering av flerbostadshus. Anslaget används även för utgifter för att administrera stöden. Stödet för energieffektivisering av flerbostadshus avvecklades efter riksdagens beslut om statens budget för 2022. Utgifterna för stöd som beviljades under perioden fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2021 bedöms dock bli högre än vad som tidigare har beräknats. Det beror på att fler projekt förväntas slutföras.

Vårändringsbudget 2025

Beslutad 11 juni 2025

Regeringen satsade 160 miljoner kronor på ett kapitaltillskott till Norrlandsfonden, sammanlagt skulle det innebära att fonden får ett tillskott på 300 miljoner kronor under 2025. Pengarna är tänkta att fungera som ett topplån och som en katalysator för att få i gång byggandet. Boverket tillfördes 4 mnkr för att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, det så kallade Sverigehuset. För att skydda sekretessbelagd information granskar Lantmäteriet sedan maj 2024 akter manuellt innan utlämning till externa beställare. Mot bakgrund av detta tillfördes Lantmäteriet 30 mnkr i ökat anslag som ska användas till teknikutveckling och rekrytering av 20 nya medarbetare under 2025.

Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Beslutad 7 maj 2025

Riksdagen sa ja till regeringens förslag att höja subventionsgraden för rotavdrag⁶ från 30 procent till 50 procent. Höjningen gäller från och med 12 maj 2025 till och med den 31 december 2025. Förslaget syftar till att stötta byggbranschen genom att bland annat dämpa effekterna av det ekonomiska läget.

Statens budget för 2025 påverkas av förslaget genom minskade skatteintäkter på ca 4,35 miljarder kronor. Rotavdraget är subventionerat av staten vilket innebär att staten står för delar av kostnaden för utförandet av rotarbeten (arbetskostnaden). Avdraget bekostas genom skattereduktion och ger staten minskade skatteintäkter.

Höständringsbudgeten 2024

Beslutad 27 november 2024

Höständringsbudgeten 2024 hade inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

Budgetpropositionen för 2025

Beslutad hösten 2024

Budgetpropositionen för 2025 innehöll flera punkter som berör bostadsförsörjning:

- Regeringen avser att utvidga det befintliga statsbidraget till byggemenskaper, både vad avser stödmottagare och projekt som kan få stöd.
- Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Plan- och bygglagen (2010:900) samt tillståndsprövningen enligt miljöbalken ska förenklas betydligt. Regeringen avser att ytterligare reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna för bebyggelse nära vatten. Regeringen avser även att genomföra betydande lättnader i byggkraven för studentbostäder. Därtill ska Boverket ges i uppdrag att undersöka möjligheterna till lättnader i byggkraven i samband med ombyggnation.

⁶ Rotavdrag kallas det avdrag en privatperson kan få när den anlitar ett företag för reparation, underhåll, ombyggnad eller tillbyggnad.

- Regeringen avser att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys.
- Regeringen bedömer att regelverket för bygglov behöver bli enklare, effektivare och mer ändamålsenligt. Med anledning av kommande förändringar i Boverkets byggregler och i regelverket kring bygglov avser regeringen att ge Boverket i uppdrag att genomföra en ny satsning på kompetens inom tillämpningen av plan- och bygglagen riktad mot kommunerna.
- Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av sådana typgodkända småhus, det s.k. "Sverigehuset".
- För att komma till rätta med byggfel som uppskattas innebära stora kostnader varje år tilldelas Boverket medel för att verka som samlande aktör och sprida kunskap om hur byggfel kan minskas.
- För att stödja den gröna industriomställningen i norra Sverige avser regeringen att avsätta medel för bostadspolitisk utveckling i norra Sverige. Regeringen avser även att införa en möjlighet att subventionera kreditgarantiavgifter i syfte att underlätta anordnandet av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner.
- Regeringen avser att ge Lantmäteriet medel för utveckling av och arbete med ett register för bostadsrätter.
- För att stärka upp arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen avsätts medel för det fortsatta arbetet med att etablera en digitalt obruten samhällsbyggnadsprocess.

Vårändringsbudgeten 2024

Beslutad 12 juni 2024

I vårändringsbudgeten 2024 beslutades det om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag.

Tilläggsbidragets storlek beslutades fortsätta vara 40 procent av det preliminära bostadsbidraget och den tillfälliga höjningen skulle gälla till och med den 31 december 2024.

Budgetpropositionen för 2024

Beslutad 29 november 2023

Budgetpropositionen för 2024 innehöll följande punkter som berör bostadsförsörjning:

- För att fler ska få möjlighet att äga sitt boende har regeringen tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå en utvidgning av systemet med ägarlägenheter och en ny modell för hyrköp av bostäder (dir. 2023:62).

- För att främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi föreslår regeringen att taket för rotavdraget tillfälligt höjs under 2024.
- För att öka bostadsutbudet på kort sikt behöver det bli enklare att nyttja det befintliga bostadsbeståndet. En utredning har tillsatts i syfte att bl.a. främja ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet (dir. 2023:92).
- Genom långsiktigt goda och förutsägbara villkor kan viljan att investera i, samt äga och förvalta bostäder, öka. En utredning har tillsatts med uppdrag att bl.a. se över systemet med presumtionshyror (dir. 2023:92).
- Planprocesserna ska förkortas och reglerna i bl.a. plan- och bygglagen (2010:900) samt miljöbalken ska förenklas betydligt. Dessutom ska ett analysarbete kring strandskyddet påbörjas.
- För att öka bostadsbyggandet föreslår regeringen stöd till kommuner för att planlägga mer byggbar mark, särskilt för småhus. För att stimulera till höjd planberedskap föreslår regeringen en bonus för nya planer för småhus till kommunerna. Regeringen föreslår även stöd för omvandlingar från t.ex. kontor till bostäder.
- För att underlätta de stora företagsetableringar och -expansioner som sker i norra Sverige avser regeringen att utarbeta en strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län, i vilken bostadsförsörjning är en viktig del.
- Regeringen avser att fasa ut stadsmiljöavtalen genom att inga nya ansökningar beviljas.
- För att nå en större ekonomisk trygghet för barnfamiljer med låg ekonomisk standard föreslår regeringen att det för perioden januari till juni 2024 ska betalas ut ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag.
- För att fortsätta implementeringen, och på sikt kunna tillgängliggöra värdefulla datamängder avgiftsfritt och därmed uppnå kraven som ställs i Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa föreslår regeringen att Lantmäteriet tillförs medel.

Höständringsbudgeten 2023

Beslutad 29 november 2023

Höständringsbudgeten 2023 innehöll inga förslag som berör bostadsförsörjning.

Vårändringsbudgeten 2023

Beslutad 20 juni 2023

I vårändringsbudgeten 2023 beslutades om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag. Tilläggsbidraget lämnades vid tidpunkten för beslutet med ett belopp motsvarande 25 procent av det preliminära bostadsbidraget. Omräkningsfaktorn höjdes i och med beslutet till 40 procent. Förslaget trädde i kraft den 1 juli 2023 och gällde till och med den 31 december 2023.

Höständringsbudgeten 2022

Beslutad 14 december 2022

Höständringsbudgeten 2022 innehöll inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

Budgetpropositionen för 2023

Beslutad 13 december 2022

Budgetpropositionen för 2023 innehöll inga nya förslag som berörde bostadsförsörjning, däremot redogjorde regeringen för några eventuella kommande förslag:

- Det ska tas fram reformer som möjliggör för fler att äga sitt boende.
- Reformer för att öka tillgången till byggbar mark ska tas fram och reglerna för att bygga ska förenklas betydligt.
- Kommuner ska uppmanas och stimuleras att höja sin planberedskap, särskilt vad gäller småhus.
- Reformer ska genomföras som ger incitament till ökat byggande, inte minst för att tillgängliggöra bostäder för grupper som i dag har svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Pågående myndighetsuppdrag

Det finns drygt 360 statliga myndigheter under regeringen. För att begränsa redogörelsen något har ett urval av statliga myndigheters uppdrag gjorts. Myndigheterna är sådana som bedöms särskilt relevanta ur bostadspolitisk synvinkel. Dessa är Boverket, Lantmäteriet och Länsstyrelserna. Vidare har en avgränsning gjorts till pågående uppdrag (både i och utanför regleringsbrev) och de uppdrag som bedöms särskilt relevanta kopplat till bostadsförsörjning. Uppdrag som redan redovisats eller som ingår i myndigheternas löpande arbete har uteslutits. Ett pågående uppdrag innebär att myndigheten arbetar med uppdraget i detta nu, det i sin tur innebär en möjlighet att till exempel kontakta myndigheten, göra inspel, bidra med fakta, kunskapsunderlag och viktiga perspektiv.

Pågående regeringsuppdrag Boverket		
Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Uppdrag till Tillväxtverket, Boverket, Trafikverket och länsstyrelserna att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet.	Den 2 maj 2024 LI2024/01013	Slutredovisas av Tillväxtverket den 21 februari 2028.
Uppdrag till Boverket att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras.	Den 22 maj 2025 LI2025/01072	Slutredovisas 13 juni 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket att förebygga att fel, brister och skador vid byggprojekt uppkommer och ändring av uppdraget om bättre projektkultur genom upphandling.	Den 13 mars 2025 LI2023/00028	Delredovisas den 13 mars 2026 och den 18 maj 2028. Uppdraget slutredovisas senast den 20 december 2030 till Regeringskansliet.
Fortsatt arbete för Rådet för hållbara städer och uppdrag till myndigheter att bistå rådet.	Den 30 januari 2025 LI2025/00210	Slutredovisas senast den 31 december 2030 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader i kraven på förvaring och förråd för studentbostäder och särskilda boenden för äldre.	Den 26 juni 2025 LI2025/01299	Slutredovisas den 18 juni 2026 till Regeringskansliet.

Uppdrag till Boverket att förbereda införandet av EU:s nya byggproduktförordning.	Den 19 december 2024 LI2024/02407	Boverket ska slutrapportera uppdraget i årsredovisningen för 2026.
Uppdrag till Boverket att ta fram underlag till den nationella byggnadsrenoveringsplanen enligt direktivet om byggnaders energiprestanda.	Den 16 december 2024 KN2024/02516	Delredovisning den 1 oktober 2025, den 1 mars 2026, den 1 juni 2026 samt slutredovisning den 1 oktober 2026. Uppdraget redovisas till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket att utvärdera och utveckla vägledning för geoteknisk säkerhet i fysisk planering.	18 september 2025 LI2025/01271	Slutredovisas den 19 december 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket och Socialstyrelsen att stödja kommuner gällande den nya skyldigheten att ställa ut hyresgarantier.	Den 13 maj 2026 LI2026/00912	Slutredovisas den 31 mars 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.	Den 14 mars 2024 LI2024/00652	Delredovisas den 31 januari 2025 och slutredovisas den 31 januari 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket och Statistiska centralbyrån att genomföra en uppföljning av myndigheternas fördjupade analys om utanförskap.	Den 11 december 2025 A2025/01209	Delredovisas den 15 juni 2026 och slutredovisas den 15 juni 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag om nationella riktlinjer för val av klimatscenarier.	Den 29 januari 2026 KN2026/00181	Delredovisas den 31 oktober 2026 och slutredovisas den 15 december 2027 till Regeringskansliet.
Regeringen stärker det brottsförebyggande arbetet i den byggda miljön.	Den 5 februari 2026 Ju2026/00245	Delredovisas 31 mars 2027–2029 och slutredovisas den 31 mars 2030 till Regeringskansliet.

Uppdrag till Boverket, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksarkivet och Trafikverket att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	Den 19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030.
Boverket ska förvalta och utveckla ett verktyg för sammanställning av områdesspecifik statistik med betydelse för arbetet mot utanförskap. Myndigheten ska på en strategisk nivå bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan berörda statliga myndigheter, regioner, kommuner och andra samhällsaktörer.	I regleringsbrev 2026	Slutredovisas den 15 juni 2026 till Regeringskansliet.

Pågående regeringsuppdrag Lantmäteriet		
Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Uppdrag till Lantmäteriet att förbereda för ett register för alla bostadsrätter.	Den 28 maj 2025 LI2025/01086	Slutredovisas den 30 januari 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksarkivet och Trafikverket att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	Den 19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030.

Pågående regeringsuppdrag Länsstyrelserna		
Uppdrag	Lämnat	Redovisas senast
Uppdrag att stödja kommuner i arbetet mot hemlöshet.	7 juli 2022 S2022/03247	Redovisas årligen till Boverket den 15 juni och den 31 maj 2027 till Socialstyrelsen.
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.	14 mars 2024 LI2024/00652	Delredovisas den 31 januari 2025 och slutredovisas den 31 mars 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Tillväxtverket, Boverket, Trafikverket och länsstyrelserna att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet.	Den 2 maj 2024 LI2024/01013	Slutredovisas av Tillväxtverket den 21 februari 2028.
För överklagade kommunala beslut om lov (bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked) ska följande inriktningsmål gälla – 80 procent av ärendena ska vara avgjorda inom 105 dagar och 90 procent inom 150 dagar. – Handläggningen av överklagade bygglov för bostäder ska särskilt prioriteras, dock inte bygglov för fritidshus. Av de ärenden som avser bostäder ska 80 procent vara avgjorda inom 80 dagar och 90 procent inom 120 dagar.	I regleringsbrev 2026	Redovisas senast den 28 februari 2027 till Boverket, med kopia till Regeringskansliet.
Länsstyrelserna ska följa upp kommunernas arbete med handlingsplaner för bostadsförsörjningen och riktlinjer för kommunala markanvisningar.	I regleringsbrev 2025	Uppdraget ska redovisas i respektive länsstyrelses bostadsmarknadsanalys 2026, dvs senast den 15 juni 2026.

Länsstyrelserna ska redogöra för antalet kommuner som har antagit en handlingsplan för bostadsförsörjningen sedan lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ändrades den 1 mars 2025. Berörda länsstyrelser ska även analysera om kommunala bostadsförmedlingar i de egna länen har förmedlat fler bostäder genom att göra avsteg från principen om turordning efter kötid (förturer) eller genom att reservera lägenheter för olika kategorier av sökanden, utan att göra avsteg från denna princip (reservationer), sedan den nya regleringen trädde i kraft.	I regleringsbrev 2026	Den första delen av uppdraget ska redovisas i 2027 års bostadsmarknadsanalys. Den andra delen av uppdraget ska redovisas i 2026 års bostadsmarknadsanalys.
Länsstyrelserna ska analysera och redovisa i vilka avseenden deras verksamhet, enligt nuvarande uppgifter och förutsättningar, kan påverka utvecklingen i områden där utanförskapet är stort. Länsstyrelserna får även lämna förslag på hur deras verksamhet kan utvecklas. Uppdraget ska genomföras i dialog med Boverket och samordnas med arbetet inom andra relevanta områden, t.ex. integration, brottsförebyggande arbete och bostadsförsörjning. Länsstyrelsen i Västernorrlands län ska samordna arbetet och redovisningen.	I regleringsbrev 2026	Slutredovisas den 5 mars 2027 till Regeringskansliet.

Länsstyrelserna ska registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av eller dispens från strandskyddet och samtliga tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Uppgifterna ska sammanställas i statistik som bland annat visar hur många beslut som har fattats under året, fördelat på kommuner, samt skälen för och ändamålen med varje beslut och om besluten avser nyetableringar. Länsstyrelserna ska även registrera uppgifter om sådana kommunala beslut som en länsstyrelse har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken eller som har överklagats.	I regleringsbrev 2026	Uppdraget ska senast den 15 februari 2027 redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet), med kopia till Naturvårdsverket.
Länsstyrelserna ska vid sin uppföljning av kommunernas tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) enligt 8 kap. 18 § plan- och byggförordningen (2011:338) redovisa i vilken omfattning kommunerna har medgett att planintressenter får inhämta yttrande från länsstyrelsen vid begäran om planbesked enligt 5 kap. 5a och 5b §§ samma lag. Länsstyrelserna ska även redovisa vilken typ av planeringsunderlag som efterfrågas, samt hur detta har påverkat planprocessens effektivitet och förutsebarhet. Uppföljningen ska inkludera exempel från kommuner och länsstyrelser.	I regleringsbrev 2026	Framgår inte.

Länsstyrelserna ska vid uppföljningen av byggnadsnämndernas tillsynsarbete enligt 8 kap. 14 § plan- och byggförordningen redovisa vilka tillsynsvägläddande insatser som har genomförts under 2026. Uppföljningen ska bland annat omfatta goda exempel och en bedömning av hur insatserna har bidragit till en effektiv, rättssäker och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen. Formerna för återrapportering ska utformas i dialog med Boverket.	I regleringsbrev 2026	Framgår inte.
Uppdrag till Boverket, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksarkivet och Trafikverket att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	Den 19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030.

Bilaga 1 – Utredningar, betänkanden, promemorior och Ds

Statliga utredningar (SOU)

Innan regeringen lägger fram ett lagförslag tillsätts ofta en särskild utredare eller en kommitté som får i uppdrag att utreda en viss fråga. När utredningen är färdig samlas slutsatserna i ett betänkande och publiceras i serien Statens offentliga utredningar, SOU. Att regeringen tillsätter en utredning kan vara en indikation på att den vill göra något inom området eller att den vill kunna hävda att den gör något inom området. När en utredning väl överlämnar sitt betänkande till regeringen är det emellertid inte säkert att alla eller ens något av förslagen bereds vidare. Det kan bland annat handla om att omvärlden förändrats och att andra frågor behöver prioriteras eller att regeringen helt enkelt inte är nöjd med förslagen som läggs fram i betänkandet.

Nedan listas pågående utredningar och överlämnade betänkanden som är under beredning i Regeringskansliet. Att ha koll på vilka utredningar som pågår möjliggör till exempel ett proaktivt arbete med remissvar. Vem som helst kan skriva ett remissvar, så kallad spontanremiss, på ett betänkande som remitterats, även aktörer som inte står med på remisslistan för betänkandet i fråga, och svaret måste läsas av Regeringskansliet. Det är också möjligt att kontakta en pågående utredning för att ställa frågor eller bidra med viktiga perspektiv och inspel.

Pågående statliga utredningar

Förbättrad integration och minskat utanförskap (Dir. 2025:68, Arbetsmarknadsdepartementet)

En särskild utredare ska sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera deras konsekvenser för integrationen och utanförskapet i det svenska samhället. Syftet är att tillhandahålla ett fördjupat kunskapsunderlag som kan bidra till regeringens arbete för att bekämpa parallella samhällsstrukturer, förbättra integrationen och minska utanförskapet i Sverige.

Uppdraget ska redovisas senast den 20 augusti 2026.

Miljötillståndsutredningen (KN 2023:02) (Dir. 2025:2 samt Dir. 2026:19, tilläggsdirektiv)

Utredaren ska nu även bland annat utreda om handläggningstiden i plan- och byggprocessen kan förkortas genom bland annat tydligare regler om vilket underlag som ska tas fram i planärenden och ändrad instansordning för överklagande och analysera om den totala handläggningstiden för tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förkortas genom till exempel ökade krav på prövningstillstånd eller ändrad instansordning. Utredaren fick i mars 2026 även bland annat i uppgift att kartlägga vilka ärendetyper som innefattar bedömningar av miljön samt analysera och ta ställning till om fler ärendetyper bör flyttas till den nya myndigheten för miljöprövning.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2026.

Ett reformerat strandskydd (Dir. 2025:59 samt Dir. 2026:30, Klimat- och näringslivsdepartementet)

En särskild utredare ska analysera strandskyddsbestämmelserna och föreslå ändringar för att reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna att bygga nära vatten. Utredaren ska bland annat föreslå hur regelverket bör utformas för att ytterligare reformera strandskyddet med inriktning att öka möjligheterna för bebyggelse nära stränder, analysera och ta ställning till hur kommunerna kan ges en större roll i frågor som rör strandskydd.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 dec 2026.

Inrättande av en ny myndighet för miljöprövning (Dir. 2026:13, Klimat- och näringslivsdepartementet)

En särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för miljöprövning. I uppdraget ingår att som ett inledande steg bygga upp en organisation som kan överta de ärenden som i dag handläggs av länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Utredningen ska även förbereda för ett mottagande av vissa uppgifter som senare avses att flyttas från mark- och miljödomstol till den nya myndigheten. Myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 juli 2027.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2027.

Avslutade utredningar – betänkanden under beredning i Regeringskansliet

Ett nytt regelverk för bygglov (SOU 2021:47)

Betänkandet har resulterat i tre lagrådsremisser, varav två har blivit till proposition som antogs av Riksdagen i mars 2023 respektive oktober 2025. Propositionen 2023 innebar en förlängning av giltighetstiden av regleringen för tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Den här typen av bygglov får ges bland annat utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt. Lagändringen innebär att giltighetstiden för regleringen av dessa typer av bygglov förlängs till den 1 maj 2028. I den andra propositionen, *Ett nytt regelverk för bygglov (se listan över riksdagsbeslut ovan)*, som röstats igenom i Riksdagen föreslås bland annat att antalet åtgärder som kan utföras utan krav på bygglov och som kan tillåtas utan hinder i detaljplan och områdesbestämmelser utökas. Lagändringarna började gälla den 1 december 2025. SOU 2021:47 är inte längre under beredning i Regeringskansliet, ärendet är avslutat.

Träffsäkert (SOU 2021:101)

Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet (BUMS) har sett över reglerna om bostadsbidrag och underhållsstöd för att öka träffsäkerheten och minska skuldsättningen. Betänkandet har remitterats. Vad gäller de bostadspolitiska förslagen i betänkandet har regeringen endast gått vidare med frågan om att införa månadsuppgifter i bostadsbidraget. Den 20 maj röstade Riksdagen ja till regeringens proposition som innebär att storleken på bostadsbidrag ska beräknas månadsvis i stället för årsvis från och med den 1 januari 2027. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Socialförsäkringsenheten på Socialdepartementet.

Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12)

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad (föstagångsköpare). Syftet är att underlätta för dessa att komma in på den ägda bostadsmarknaden. Betänkandet har remitterats och bereds för närvarande i Regeringskansliet på Enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)

Utredningen har haft i uppdrag att analysera och överväga åtgärder som dels tydliggör uppgiftsfördelningen inom bostadspolitiken, dels bidrar till

att ett antal bostadspolitiska verktyg är effektiva och ändamålsenliga. Det övergripande syftet med utredningen är att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning. Delar av betänkandet tas om hand i propositionen Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning som fick bifall i kombination med ett tillkännagivande i Riksdagen i januari 2025. En ytterligare del av betänkandet togs omhand genom förslaget om obligatoriska kommunala hyresgarantier för barnfamiljer vilket röstades igenom i Riksdagen den 6 maj 2026. Regeringen har inte för avsikt att gå vidare med övriga kvarvarande förslag i betänkandet.

Ett register för alla bostadsrätter (SOU 2022:39)

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur ett offentligt register för bostadsrätter bör utformas i syfte att stärka bostadsmarknadens funktionssätt. I april 2026 röstade Riksdagen ja till regeringens förslag om att inrätta ett nytt register för alla bostadsrätter.

Vem äger fastigheten (SOU 2023:55)

Utredningens uppdrag har varit att föreslå åtgärder för att skärpa kontrollen vid överlåtelse av fastigheter. Syftet är att skydda bostadshyresgäster mot oseriösa överlåtelse av hyresfastigheter och hindra att den svenska fastighetsmarknaden utnyttjas för brottslighet, något som nu sker i icke oväsentlig utsträckning. Betänkandet har lett till en proposition i vilken det föreslås att kraven på att lämna uppgift om identitets-beteckning i lagfartsansökningar skärps, det föreslås även åtgärder som ska hindra att lagstiftningen kringgås när hyresrätter ombildas till bostadsrätter samt att samma regler som gäller vid ombildning från hyres rätt till bostadsrätt ska gälla när en ekonomisk förening omregistreras till en bostadsrättsförening. Riksdagen röstade ja till propositionen den 22 april 2026. Lag och förordning om införande av bostadsrättsregister träder i kraft i januari 2027. Läs mer på [Lantmäteriets hemsida](#).

En ny ordning för asylsökandes boende (SOU 2022:64, delbetänkande) samt Mottagandelagen (SOU 2024:68)

Utredningen har bland annat haft i uppdrag att föreslå åtgärder för att fler ska bo på asylboende. Delar av delbetänkandet har omarbetats till en proposition. Förslagen i propositionen innebär att asylsökande som huvudregel endast ska ha rätt till ekonomiskt bistånd under asyltiden om de bor enbart på den plats på ett asylboende som de har tilldelats. Migrationsverket får möjlighet att undersöka asylsökandes boende- och förvaringsutrymmen på asylboendena i syfte att kontrollera att asylsökanden bor på den tilldelade boendeplatsen. En ansökan om uppehållstillstånd får betraktas som återkallad för asylsökande som inte

bor på ett asylboende och inte håller Migrationsverket underrättat om sin bostadsadress. Vidare föreslås att det införs en lagreglerad skyldighet för asylsökande att delta i samhällsintroduktion. Propositionen antogs av riksdagen i januari 2025 och lagändringarna trädde i kraft den 1 mars 2025.

Frågan om nedsättning av dagersättning vid misskötsamhet på asylboende som finns med i delbetänkandet 2022:64 är en fråga som inte togs om hand i propositionen En ny ordning för asylsökandes boende utan i stället hanteras i samband med utredningens slutbetänkande Mottagandelagen – en ny lag för ordnat asylmottagande och effektivt återvändande, SOU 2024:68. En proposition (En ny mottagandelag, prop. 2025/26:229), som behandlar de återstående lagförslagen i delbetänkandet, som handlar om nedsättning av dagersättning vid allvarlig misskötsamhet på ett asylboende samt lagförslagen i slutbetänkandet har tagits fram. I propositionen föreslås en ny mottagandelag som ska ersätta lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera. Syftet med den nya lagen är att förbättra förutsättningarna för ett ordnat mottagande och en effektivare återvändandeprocess samt att minska utanförskapet. Lagen ska gälla för asylsökande och utlänningar som omfattas av massflyktsdirektivet.

Riksdagen fattade beslut med bifall till propositionen i början av juni 2026. Den nya mottagandelagen träder i kraft den 1 oktober 2026. Tillhörande förordningsändringar är ännu inte beslutade av regeringen.

Bättre information om hyresbostäder (SOU 2023:65)

Utredningen Ordning och reda på hyresbostadsmarknaden har haft i uppdrag att dels undersöka i vilken omfattning hyresvärdar agerar på ett sätt som medför negativa konsekvenser för hyresgäster, närområden och hyresbostadsmarknaden, dels överväga om ett register över hyresbostäder bör införas. Betänkandet har remitterats och bereds nu i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ordning och reda – förstärkt och tillförlitlig byggkontroll (SOU 2023:70)

Utredningen har haft i uppdrag att dels utreda och lämna förslag på hur det för vissa byggnadsverk kan införas en förstärkt kontroll av att vissa tekniska egenskapskrav uppfylls, dels utreda om det behövs ytterligare reglering av certifieringsorgans verksamhet i plan- och byggregelverket. Betänkandet har remitterats och en proposition med dels betänkandet, dels Boverksrapporten *Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag* som beredningsunderlag har antagits av Riksdagen. Propositionen innebär bland annat att rollen som certifierat

byggprojekteringsföretag utökas i plan- och bygglagen till att också omfatta kontroll vid genomförande av byggåtgärder. Uttrycket certifierat byggprojekteringsföretag ändras till byggbedömare. Om en byggbedömare används, ska byggnadsnämnden inte pröva det som omfattas av byggbedömarens ansvar. Betänkandet bereds fortsatt i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Utredningen har sett över hanteringen av vattenfrågor vid planläggning och byggande. I uppdraget har bland annat ingått att analysera och lämna förslag på hur kommunerna vid planläggning och prövning enligt plan- och bygglagen ska kunna säkerställa att miljö kvalitetsnormer för vatten följs, att dagvatten hanteras på ett hållbart sätt och att dricksvattenförsörjningen tryggas. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastruktur-departementet.

Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister (SOU 2024:7)

Utredningen föreslår att nuvarande lag om fastighetsregister ska upphävas och ersättas med två nya lagar, där frågor om behandling av personuppgifter regleras i en egen lag, skild från verksamhetsregleringen kring fastighetsregistret. Betänkandet har remitterats och betänkandets förslag i fråga om säkerhetsskyddslagen har blivit en proposition som antogs av Riksdagen den 1 april 2026. De förslag i betänkandet som inte rör säkerhetsskyddslagen bereds fortsatt i Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Goda möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2024:29, delbetänkande)

Detta är ett delbetänkande av Produktivitetskommissionen. Uppdraget slutredovisades i oktober 2025. I detta delbetänkande behandlas vissa av de områden som Produktivitetskommissionen har i uppdrag att analysera och bedömer vara av väsentlig relevans för produktivitetstillväxten. Fokus ligger bland annat på förslag inom områdena regelförenkling, bostäder och byggande, tillståndsprövar och transportinfrastruktur. Delbetänkandet har remitterats tillsammans med slutbetänkandet av samma utredning (SOU 2025:96). Sista dag att svara på remissen var den 4 februari 2026. Ärendet (Produktivitetssamhällets båda betänkanden) avslutades i samband med 2026 års ekonomiska

vårproposition. Flera av de förslag som lämnades i slutbetänkandet bedöms kräva ytterligare beredningsunderlag. För de delar där regeringen avser att gå vidare med förslag i linje med dem som presenterades i slutbetänkandet, kommer sådant underlag att tas fram inom berörda departement.

Digitala fastighetsköp & Förförköpsrätt vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38)

Utredningsuppdraget har i huvudsak bestått av två delar. Den första delen har varit att föreslå de ändringar och anpassningar som krävs för att överlåtelser av fast egendom ska kunna ske elektroniskt. Den andra delen i utredningsuppdraget har varit att föreslå förförköpsrätt vid förvärfv av fast egendom för det militära och det civila försvaret, samt för att motverka organiserad brottslighet. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, den del av betänkandet som rör digital överlåtelse har överlämnats till Justitiedepartementet och bereds där på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1). I samband med remitteringen gav regeringen i uppdrag åt Lantmäteriet att möjliggöra fler elektroniska handlingar på fastighetsrättens område bland annat genom att föreslå en digital infrastruktur för elektroniska handlingar och genom att myndigheten lämnar nödvändiga författningsförslag. Att en myndighet ges den här typen av uppdrag i samband med remitteringen av ett betänkande tyder på att regeringen är angelägen om att gå vidare med frågan.

En förbättrad modell för presumtionshyra (SOU 2024:62, delbetänkande)

Delbetänkandet har remitterats och förslagen har omarbetats till en proposition som beslutades av Riksdagen den 19 november 2025. Propositionen innebär bland annat att möjligheterna att justera presumtionshyror löpande utökas, att inflyttningshyrorna kan sättas lägre, att det införs nya möjligheter att lösa tvister om inledande presumtionshyror och tvister om löpande justering av sådana hyror genom införande av ett skiljemannaförfarande samt att hyran ska kunna ändras i fler fall än tidigare.

Reglering av hushållens skulder (SOU 2024:71)

Kommitténs övergripande uppdrag har varit att analysera vilka makroekonomiska risker som är förenade med hushållens skuldsättning, och hur makrotillsynåtgärder riktade mot hushållens skulder kan motverka makroekonomiska risker som är förknippade med hushållens skuldsättning. Betänkandet har inte remitterats, däremot har en

promemoria remitterats med detta betänkande som huvudsakligt beredningsunderlag. Promemorian har blivit till en proposition som antagits av Riksdagen. Läs mer om propositionen i listan över Riksdagsbeslut och listan över Ds under beredning i denna rapport. Betänkande SOU 2024:71 är inte längre under beredning i Regeringskansliet.

Från överskottsmål till balansmål (SOU 2024:76)

I betänkandet föreslås bland annat att överskottsmålet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande ändras från dagens målnivå om en tredjedels procent av BNP till ett balansmål, där inkomster och utgifter är lika stora i genomsnitt över en konjunkturcykel. Betänkandet har remitterats, sista dag att svara på remissen var den 28 februari 2025. Förslagen i betänkandet behandlades i avsnitt 5.5 i budgetpropositionen för 2026. Genom antagandet av budgetpropositionen för 2026 beslutade Riksdagen bland annat att målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande ska fastställas till ett sparande i balans över en konjunkturcykel fr.o.m. 2027 och att uttrycket överskottsmål ska tas bort ur budgetlagen. Regeringens bedömning är att riktmärket för nivån på den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) bör vara 35 procent av BNP. Den 25 februari 2026 fattades Riksdagen beslut om skrivelsen Det finanspolitiska ramverket (2025/26:FiU14). Skrivelsen är en uppdaterad beskrivning av det finanspolitiska ramverket och är den tredje i ordningen sedan 2011. Betänkande SOU 2024:76 är inte längre under beredning i Regeringskansliet.

Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83)

Utredningen har dels haft i uppdrag att analysera och ta ställning till hur en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder bör utformas, dels att överväga en utvidgning av systemet med ägarlägenheter genom att införa en möjlighet att omvandla befintliga hyreslägenheter i flerbostadshus till ägarlägenhetsfastigheter. Frågan om ägarlägenheter har utretts tidigare. I betänkandet Från hyresrätt till äganderätt (SOU 2014:33) lämnade 2012 års ägarlägenhetsutredning ett förslag på en ny lag om omvandling av hyreslägenheter till ägarlägenheter. Förslaget i betänkandet var föremål för remissförfarande men ledde inte till lagstiftning.

Betänkande SOU 2024:83 har remitterats och delar av betänkandet har omarbetats till en proposition som antogs av Riksdagen den 26 maj 2026. I propositionen behandlas betänkandets förslag om en lag om hyrköp av bostad samt några förslag om ändringar i regelverket för ägarlägenheter, bland annat förstärkta möjligheter att vidta sanktioner mot en ägarlägenhetsägare som allvarligt stör sin omgivning. Övriga förslag, bland annat förslaget om en lag om omvandling av hyreslägenheter till

ägarlägenhetsfastigheter, bereds vidare i Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv (SOU 2024:84)

Utredningens uppdrag har varit att ta ställning till om statlig kontroll bör införas vid överlåtelser och upplåtelser av viss fast egendom som är av väsentlig betydelse för totalförsvaret. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 30 april 2025. Närliggande frågor har för ett par år sedan utretts av Kommittén för förbättrat skydd för totalförsvarsverksamhet. Kommittén redovisade i maj 2019 slutbetänkandet Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU 2019:34). I betänkandet föreslog kommittén bland annat att ett statligt kontrollsystem skulle införas vid överlåtelse och upplåtelse av viss fast och lös egendom som enligt kommitténs bedömning var av väsentligt intresse för totalförsvaret. I utredningens uppdrag har ingått att särskilt överväga om det av kommittén föreslagna kontrollsystemet bör genomföras. Betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Försvarsdepartementets rättssekretariat.

En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98)

Utredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Betänkandet har varit ute på remiss. Ett förslag som läggs fram i betänkandet är att en ny myndighet bildas som bland annat ska ansvara för de uppgifter som i dag utförs av länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Regeringen gick vidare med förslaget om en ny myndighet genom departementspromemorian och sedermera propositionen *Ny myndighet för miljöprövning* som ska behandlas i Riksdagen i juni 2026. Regeringen gav också den 5 mars 2026 en särskild utredare i uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för miljöprövning (dir. 2026:13).⁷ Övriga förslag i SOU 2024:98 bereds vidare i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

Avgift för områdessamverkan (SOU 2025:5)

Utredningen har haft i uppgift att analysera i vilken omfattning samverkan bör vara obligatorisk mellan det offentliga och fastighetsägare i syfte att stärka trygghet, attraktivitet och det lokala näringslivet samt lämna

⁷ Läs mer under rubriken Pågående statliga utredningar.

nödvändiga författningsförslag. Utredaren har också haft i uppgift att föreslå andra insatser som bidrar till ökad trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön. Betänkandet har remitterats och regeringen har valt att gå vidare med förslaget om en ny lag om avgift för områdessamverkan genom en proposition som föreslår detsamma. Propositionen fick bifall i Riksdagen den 26 maj 2026 och lagen träder i kraft den 1 augusti 2026. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Kopplat till utredningens förslag har regeringen gett Brottsförebyggande rådet (Brå) och Boverket i uppdrag att i nära samarbete stärka arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön.

Arbetslivskriminalitet (SOU 2025:25)

Detta är slutbetänkandet av Delegationen mot arbetslivskriminalitet. Delegationen har bland annat haft i uppdrag att analysera specifika arbetslivskriminella upplägg och kopplingar till organiserad brottslighet i vissa näringsgrenar samt behandla ett urval av reglerade yrken där arbetslivskriminalitet bedöms medföra särskilt stora risker för samhället. I slutbetänkandet lyfts byggbranschen fram. Slutbetänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö (A/ARM) på Arbetsmarknadsdepartementet.

Etableringsboendelagen – ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:35)

Utredningen har haft i uppdrag att föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända. Syftet är att öka kommunernas inflytande över mottagandet av nyanlända och skapa goda förutsättningar för ett likvärdigt, enhetligt och flexibelt mottagande i kommunerna. Betänkandet har remitterats och regeringen har valt att gå vidare med lagförslagen i betänkandet genom att lägga fram en proposition till Riksdagen. Propositionen innebär i huvudsak att en ny lag om bosättning för vissa nyanlända invandrare ersätter den tidigare lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Beslut om propositionen väntas fattas av Riksdagen i juni 2026. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare inom Regeringskansliet på enheten för integration och arbetet mot utanförskap (A/IU) på Arbetsmarknadsdepartementet.

Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper (SOU 2025:53)

Utredningen har sett över kvalificeringen till socialförsäkringsförmåner och ekonomiskt bistånd. Utredningen har tagit ställning till på vilket sätt

personer som kommer till Sverige som nyanlända och icke-medborgare som redan bor i Sverige ska kunna kvalificera sig. Bland de förmaner som utredningen haft i uppdrag att titta på ingår bostadsbidraget och bostadstillägget. Betänkandet har remitterats och en del av förslagen i betänkandet har omarbetats till en proposition som antogs av Riksdagen den 20 maj 2026. Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 angett att den för närvarande inte avser att gå vidare med förslaget om kvalificering till ekonomiskt bistånd. I samma proposition har regeringen angett att den inte heller avser att gå vidare med de övergångsbestämmelser som kommittén föreslog som omfattade redan här i landet bosatta personer.

En mer flexibel hyresmarknad (SOU 2025:65, slutbetänkande)

I betänkandet föreslås bland annat en ny privatuthyrningslag som skulle innebära att en fysisk person ges rätt att hyra ut högst två bostadslägenheter samtidigt. Parterna ska som utgångspunkt vara fria att komma överens om inflyttningshyrans storlek men för att skydda hyresgäster med ett akut behov av en bostad föreslås en skyddsregel mot överhyror. Vidare föreslås även att säkerhetsdeposition regleras i lag och att bostadsrättshavare som har skäl för att upplåta sin lägenhet i andra hand ska kunna göra det under längre tid än vad som oftast medges idag. Betänkandet har remitterats och en proposition som behandlar de lagförslag som läggs fram i betänkandet fick bifall i Riksdagen den 20 maj 2026. Utredningens förslag i fråga om deposition vid hyresavtal bereds emellertid vidare inom Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Folkbokföringsverksamhet, biometri och brottsbekämpning (SOU 2025:75)

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av straffbestämmelserna i folkbokföringslagen (1991:481), se över om Skatteverkets möjligheter att använda biometriska uppgifter inom folkbokföringsverksamheten kan förstärkas och undersöka om Skatteverket bör ges utökade befogenheter inom brottsbekämpningen. Betänkandet har remitterats och utredningens förslag i fråga om straffansvar och utökad användning av biometriska uppgifter i folkbokföringsverksamheten har omarbetats till en proposition som ska behandlas av Riksdagen i juni 2026. Övriga delar av betänkandet bereds vidare inom Regeringskansliet på Finansdepartementet på skatte- och tullavdelningen, enheten för skatteförfarande och tullfrågor.

Det handlar om oss – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap (SOU 2025:76)

Regeringen beslutade den 11 april 2024 att utse en särskild utredare som ska fungera som en nationell samordnare för arbetet mot utanförskap. Till nationell samordnare utsågs Gulan Avci. Uppdraget har varit att kartlägga och skapa en sammanhängande bild av det arbete som bedrivs mot utanförskap på kommunal nivå med särskilt fokus på förskolan och grundskolan. Betänkandet överlämnades till regeringen den 18 juni 2025. Betänkandet har inte remitterats och bereds vidare inom Regeringskansliet på Arbetsmarknadsdepartementet.

Koordinatbestämda fastighetsgränser (SOU 2025:80)

Utredningen har haft i uppdrag att undersöka förutsättningarna för ett system där fastighetsgränser i första hand bestäms med koordinater och föreslå hur ett sådant system kan införas successivt. Syftet med utredningsuppdraget är att förbättra tillgången till korrekt digital information om fastighetsgränser för att stärka rättssäkerheten och öka effektiviteten vid fastighetsbildning, exploatering och andra verksamheter kopplade till fastigheter. Utredningen föreslår att fastighetsgränser ska bestämmas med koordinater och att koordinaterna därefter ska vara exklusiv bevisning om var gränserna går. På så vis kan tillgången till korrekt och tillförlitlig digital information om fastighetsgränser förbättras och en fortsatt digitalisering av bland annat samhällsbyggnadsprocessen och skogsbruket möjliggöras. Förslagen i betänkandet föreslås träda i kraft den 1 januari 2029. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 23 januari 2026. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Tidigt besked om lämplig användning av mark och vatten (SOU 2025:88, delbetänkande)

Miljötillståndsutredningens uppdrag har i den del som omhändertas i detta betänkande varit att analysera möjligheterna att samla bestämmelser om hushållning i en särskild lag och ta ställning till hur ett besked om det allmännas grundläggande syn på lämpligheten av en viss verksamhet på en viss plats skulle kunna lämnas i ett tidigt skede. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 10 november 2025. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122, delbetänkande)

Den 16 januari 2025 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv för Miljötillståndsutredningen (dir. 2025:2). Tilläggsdirektiven innehåller frågor som ska redovisas vid tre tillfällen. Detta delbetänkande avser frågan om utredningsbördan i detaljplaneprocessen samt instansordnings- och överprövningsfrågor. Förslagen i detta betänkande är bland annat att det införs en avgift för överklagade mål och ärenden enligt miljöbalken och plan- och bygglagen och en kortare instansordning för dessa mål och ärenden. Det föreslås även att dispensgrunderna för Mark- och miljööverdomstolen begränsas i sådana mål som Mark- och miljööverdomstolen prövar som sista instans. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 19 maj 2026. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)

Utredningens uppgift har varit att göra en översyn av fastighetsbildningsverksamhetens organisering i syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv, enhetlig och rättssäker fastighetsbildning⁸ i hela landet. Betänkandet har remitterats och en proposition som behandlar den del av utredningen som avser kommunala lantmäterimyndigheters användning av ärendehanteringssystem och tekniska handläggningsstöd som den statliga lantmäterimyndigheten (Lantmäteriet) tillhandahåller har skrivits fram och behandlas av Riksdagen i juni 2026. I propositionen föreslås ändringar i lagen (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet som innebär att ett krav införs på att kommunala lantmäterimyndigheter ska använda det ärendehanteringssystem och andra tekniska handläggningsstöd som tillhandahålls av Lantmäteriet. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare inom Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Fler möjligheter till ökat välbefinnande (SOU 2025:96)

Detta är produktivitetskommissionens slutbetänkande. Kommissionens uppdrag har varit att analysera vilka faktorer som påverkar produktivitetstillväxten, identifiera hinder mot och möjligheter till att höja produktivitetstillväxten i Sverige samt lämna förslag för att höja produktivitetstillväxten i både näringslivet och offentlig sektor. Syftet är att

⁸ Fastighetsbildning är myndighetsutövning där nya fastigheter bildas, fastighetsgränser ändras och rättigheter som till exempel servitut skapas.

uppnå en högre tillväxt och en mer kostnadseffektiv offentlig sektor. I utredningens delbetänkande lyftes bostadsmarknaden fram som produktivitetshämmande och slutbetänkandet innehåller särskilda kapitel om bland annat bostadsmarknaden och energiförsörjning. Slutbetänkandet har tillsammans med delbetänkandet (SOU 2024:29) remitterats. Sista dag att svara på remissen var den 4 februari 2026. Ärendet (Produktivitetskommissionens båda betänkanden) avslutades i samband med 2026 års ekonomiska vårproposition. Flera av de förslag som lämnades i slutbetänkandet bedöms kräva ytterligare beredningsunderlag. För de delar där regeringen avser att gå vidare med förslag i linje med dem som presenterades i slutbetänkandet, kommer sådant underlag att tas fram inom berörda departement.

Bodelning och betänketid - en effektivare process (SOU 2025:121)

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över reglerna om bodelningsprocessen och om betänketid i äktenskapsbalken. Syftet har varit att säkerställa en välfungerande, effektiv och rättssäker ordning för personer som vill separera och att motverka ekonomiskt våld. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 29 april 2026. Betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt (L2) på Justitiedepartementet.

Remisser av rapporter från Boverket

Regeringen kan även ge i uppdrag till en myndighet att utreda en fråga. Vanligtvis återkommer myndigheten med en rapport till regeringen efter avslutat utredningsuppdrag. Om regeringen vill gå vidare med myndighetens förslag skickas rapporten ut på remiss till allmänheten. Nedan följer de rapporter från myndigheten Boverket som är eller har varit ute på remiss sedan förra upplagan och som bör betraktas som relevanta utifrån bostadsförsörjningssynpunkt.

Remiss av Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (dnr. LI2025/01207)

Rapporten utgör Boverkets slutrapportering av regeringsuppdraget att föreslå lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad (LI2024/01940). Uppdraget innebar att Boverket skulle lämna förslag till författningsändringar i plan- och bygglagstiftningen för att ändra de tekniska egenskapskraven och utformningskraven som ställs på byggnader vid ändring, ombyggnad och omvandling. Detta för att påtagligt minska kravnivån och därmed kraftigt minska kostnaderna och för att möjliggöra ett betydligt bättre nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet. I rapporten redovisas vilka slutsatser som har dragits i utredningen samt vilka författningsförslag och konsekvenser förslaget kan innebära. Sista dag att svara på remissen var den 31 oktober 2025.

Remiss av Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden (dnr. LI2024/02009)

Rapporten utgör Boverkets slutredovisning av regeringsuppdraget att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningarna för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen (Se LI2024/01458). Uppdraget var att ta fram en nationell klassificeringsstruktur för alla ärendetyper inom PBL och föreslå hur klassificeringsstrukturen kan implementeras i kommunernas arbete. Boverket skulle också beskriva för- och nackdelar med ett frivilligt eller obligatoriskt införande samt de tekniska förutsättningarna utifrån befintliga ärendehanteringssystem. Om det visade sig finnas förutsättningar för framtagande av ett nationellt system skulle Boverket dessutom även göra en förstudie för ett sådant system med erforderlig kravställning och kostnadsestimat för att kunna redovisa konsekvenser av en sådan utveckling. Sista dag att svara på remissen var den 20 februari 2026.

Remiss av Boverkets rapport Uppdrag att föreslå ändringar i trafikbullerordningen (dnr. LI2026/00657)

Rapporten utgör Boverkets slutredovisning av regeringsuppdraget att utreda möjligheten till ändringar i förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, trafikbullerförordningen, för att kraftigt förenkla detaljplaneprocessen enligt plan- och bygglagen (2010:900) och möjliggöra ett ökat och mer differentierat bostadsutbud. I uppdraget ingick att särskilt utreda förutsättningarna för att komplettera 4 § trafikbullerförordningen med ett alternativ där så kallad skyddad sida för varje bostad ersätts med gemensamma vistelseytor med god ljudmiljö i anslutning till bostadsbyggnaden. Utredningen visar att det är möjligt att ta bort kravet i 4 § trafikbullerförordningen på att hälften av bostadsrummen i varje bostadslägenhet ska vändas mot en luddämpad sida men att kravet på luddämpad sida vid fasad behöver kvarstå. Sista dag att svara på remissen är den 7 september 2026.

Departementsserien (Ds)

Departementsserien (Ds) innehåller resultatet av utredningar som genomförs inom Regeringskansliet. När en person anställs på Regeringskansliet för att utreda en särskild fråga brukar uppdraget benämnas en bokstavsutredning. Till skillnad från en kommitté som redovisar sitt arbete i Statens offentliga utredningar (SOU) utgör en bokstavsutredning inte en egen myndighet, utan fungerar som ett stöd åt departementet i arbetet med att utreda en specifik fråga. Regeringen kan också välja att utreda eller bereda en fråga inom Regeringskansliet genom att en ordinarie tjänsteman tar fram en promemoria. Resultatet av en bokstavsutredning redovisas normalt i en promemoria som ofta publiceras i Departementsserien (Ds). Även promemorior med slutsatser och förslag som utarbetats av ordinarie tjänstemän kan publiceras där. I vissa fall publiceras sådana dokument i Regeringskansliets ordinarie promemoriaformat och i andra fall som utkast till lagrådsremisser. Nedan listas de dokument som publicerats i Departementsserien och berör bostadsförsörjningen i någon mån och är under beredning eller är avslutade sedan förra upplagan av denna rapport. Både dokument skrivna av tjänstemän och dokument skrivna av bokstavsutredare inkluderas.

Utkast till lagrådsremiss Några förtydliganden och justeringar i de nya reglerna om bygglov

I detta utkast till lagrådsremiss föreslås att bestämmelserna om krav på bygglov för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i enbostadshus och krav på bygglov för ekonomibyggnader för hästhållning i eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvarets behov ska förtydligas. Poängen är att det uttryckligen ska framgå att

bygglov endast krävs inom områden där bostadshuset eller ekonomibyggnaden kan antas bli utsatt för flygplatsens eller övnings- eller skjutfältets omgivningspåverkan i form av buller. Därutöver föreslås några justeringar av rättelsekaraktär i det nya regelverket om bygglov. Utkastet till lagrådsremiss har propositionen Ett nytt regelverk för bygglov som beredningsunderlag. Utkastet till lagrådsremiss har remitterats och sista svarsdag var den 10 april 2026. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Ärendet bereds vidare inom Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.⁹

Stärkt trygghet i bostadsrätter, Ds 2025:28 (bokstavsutredning)

Anna-Karin Berglund (rådman) fick i juni 2025 i uppdrag att utreda vissa frågor om bostadsrätter. Uppdraget innefattade dels att föreslå utökade möjligheter för bostadsrättsföreningar att säga upp bostadsrättshavare som begår brott i bostadsområdet eller använder lägenheten för brott, dels att bedöma om det bör införas utökade möjligheter att neka medlemskap i en bostadsrättsförening på grund av tidigare brottslighet samt lämna förslag på sådana utökade möjligheter. Utredningen presenterade sina slutsatser i departementspromemorian Stärkt trygghet i bostadsrätter i november 2025. Promemorian har remitterats och en lagrådsremiss som behandlar förslagen i promemorian har presenterats. I lagrådsremissen föreslås att det ska införas möjligheter att förverka en bostadsrätt vid brottslighet eller annat som skapar otrygghet, motsvarande de regler som sedan den 1 juli 2024 gäller för förverkande av hyresrätter.¹⁰ Vidare föreslås utökade och förtydligade möjligheter att neka medlemskap i en bostadsrättsförening på grund av brott. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

Uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse - Egnahemskommissionären (bokstavsutredning)

I maj 2024 tillsattes en Egnahemskommissionär vars uppdrag är att verka för ökat småhusbyggande. Till Egnahemskommissionär utsågs Stefan Attefall. I den första delredovisningen som Egnahemskommissionären lämnade till regeringen i november 2024 listades ett antal faktorer som kan begränsa småhusbyggandet. I en efterföljande serie med delredovisningar görs avgränsande analyser av dessa faktorer och förslag på tänkbara lösningar läggs fram. I den andra delredovisningen som presenterades i juni 2025 analyserades situationen för småhusbyggandet

⁹ Lagrådsremiss beslutad av regeringen den 4 juni 2026

¹⁰ Se *Åtgärder för tryggare bostadsområden* ([Prop. 2023/24:112](#)) i vilken regeringen föreslår utökade möjligheter för fastighetsägare att säga upp hyresgäster som begår brott.

relaterat till bland annat de bostadspolitiska målen och internationella jämförelser. Den tredje delredovisningen i serien har fått namnet ”Kostnader som begränsar möjligheterna att bygga småhus” och presenterades i november 2025. Den fjärde delredovisningen kom i februari 2026 och heter ”Trädgårdsstaden – en hållbar form för småhusbyggande”. Trädgårdsstaden lyfts i delredovisningen fram som en central väg för att öka småhusbyggandet i Sverige. Den femte delredovisningen i serien fick namnet ”En egnahemsrörelse för 2020-talet”. Utredningen menar att det första steget på väg mot en egnahemsrörelse är en kulturförändring hos kommunerna i deras roll som ansvariga att planera för bostadsförsörjningen. Utredningen menar att kommuner har befogenheter och möjligheter att stödja även unga hushåll till ett boende i ett eget ägt småhus. I den femte delredovisningen presenteras även fem förslag till regeringen för att främja en ny egnahemsrörelse. Ytterligare delredovisningar kommer att presenteras löpande fram till januari 2027 då uppdraget ska slutredovisas skriftligt. Ingen av delredovisningarna har remitterats.

Slutredovisning av Uppdrag att verka som samordnare för avyttring av statlig mark för bostadsbyggande, LI2024:A (bokstavsutredning)

I de fall en kommun har mark i strategiska lägen har kommunen stor möjlighet att påverka byggtakten. Kommunen kan emellertid inte själv, trots sitt planmonopol, åstadkomma fler bostäder på mark som kommunen inte råder över. Mot bakgrund av detta utnämndes Ingrid Eiken i mars 2024 till samordnare med uppdrag att verka för att genom avyttring av statlig mark få till stånd bostadsbyggande på statens fastigheter. I uppdraget ingick att dels undersöka möjligheterna till avyttring av statlig mark runt om i landet, dels undersöka kommuners behov av sådan mark för sin bostadsförsörjning. Samordnaren har tidigare lämnat en delredovisning och nu även slutredovisat uppdraget. Varken delredovisningen eller slutredovisningen har remitterats.

Utveckling av makrotillsynsområdet, Fi2025/01375

Med SOU 2024:71 som huvudsakligt beredningsunderlag har denna promemoria tagits fram av tjänstemän på Regeringskansliet. Promemorian har remitterats och efter det skrivits om som en proposition. Riksdagen beslutade om propositionen den 4 mars 2026. Förslagen innebär bland annat att det skärpta amorteringskravet¹¹ tas bort och att bolånetaket ska få uppgå till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad och 80 procent av bostadens marknadsvärde när det

¹¹ Det vill säga kravet på ytterligare amortering med minst 1 procent om kredittagarens samlade bostadskrediter överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten.

gäller krediter som tas för att utöka en befintlig bostadskredit. Lagändringarna började gälla den 1 april 2026. Promemorian är inte längre under beredning i Regeringskansliet, ärendet är avslutat.

Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag (utkast till lagrådsremiss)

I utkastet lämnas förslag till ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag. I betänkandet Träffsäkert – Införande av månadsuppgifter i bostadsbidraget och underhållsstödet (SOU 2021:101, volym 1) lämnades förslag om att övergå till månadsuppgifter om inkomst vid ansökan om bostadsbidrag. Bostadsbidragets nuvarande konstruktion leder till att många bidragsmottagare blir återbetalningsskyldiga i samband med att slutligt bostadsbidrag bestäms. År 2024 var det 40 procent av bidragsmottagarna som blev återbetalningsskyldiga, helt eller delvis, för utbetalt bostadsbidrag på grund av att de haft en högre årsinkomst än den uppskattade inkomsten som legat till grund för det preliminära bostadsbidraget. I budgetpropositionen för 2024 aviserade regeringen sin avsikt att återkomma med ett förslag. I det här utkastet till lagrådsremiss föreslås att den bidragsgrundande inkomsten ska motsvara den försäkrades genomsnittliga månadsinkomst inom en ramtid om tre månader. Utkastet har remitterats och därefter omarbetats till en proposition. Den 20 maj fattade Riksdagen beslut om propositionen och de nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027. Försäkringskassan har fått i uppdrag att förbereda införandet av månadsuppgifter inom bostadsbidraget. Ärendet bereds vidare inom Regeringskansliet på socialförsäkringsenheten på Socialdepartementet.

Kreditgarantier för lån till anordnande av nya bostäder i etablerings- och omställningskommuner, LI2025/01122

I denna promemoria utvecklas förslaget om en ny statlig kreditgaranti. Förslaget har subventionsinslag och kommer att anmälas till Europeiska kommissionen för godkännande i enlighet med statsstödsreglerna. Kreditgarantier kan börja utfärdas först när ett godkännande från kommissionen finns och förordningen har trätt i kraft. Regeringen har tidigare kommunicerat att förordningen beräknas kunna träda i kraft tidigast den 1 januari 2026, den 31 maj 2026 hade ingen förordning ännu trätt i kraft. Promemorian har remitterats och sista dag att besvara remissen var den 31 augusti 2025. Promemorian bereds i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Förslag om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder och förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster inför budgetpropositionen 2024, Fi2023/01514

I promemorian föreslås bland annat att schablonavdraget vid uthyrning av privatbostadsfastigheter, privatbostäder och hyreslägenheter höjs från 40 000 kronor till 50 000 kronor. Avdraget ska, liksom i dag, vara gemensamt för dels sådan uthyrning, dels försäljning av produkter från privatbostadsfastigheter och privatbostäder. Ärendet är delvis avslutat. Förslagen rörande förenklad beskattning av vissa fastighetsrelaterade inkomster finns i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1, volym 1b avsnitt 12.10). Förslaget om höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder bereds alltså i Regeringskansliet på skatte- och tullavdelningen på Finansdepartementet (enheten för inkomstskatt och socialavgifter).

Ett register för alla bostadsrätter (utkast till lagrådsremiss)

I det här utkastet till lagrådsremiss har förslagen i Ett register för alla bostadsrätter (SOU 2022:39) omarbetats. I utkastet till lagrådsremiss föreslås att ett register för bostadsrätter inrättas. Enligt förslagen ska alla bostadsrätter registreras i ett register som hanteras av Lantmäteriet. I registret ska det bland annat finnas uppgifter om bostadsrättshavaren, bostadsrättsföreningen och pantsättningar. Utkastet till lagrådsremiss har remitterats och omarbetats till en proposition. Riksdagen fattade beslut om propositionen den 22 april 2026 och de lagändringar som avser uppbyggnaden av registret ska börja gälla den 1 januari 2027. Övriga lagändringar ska börja gälla den dag som regeringen bestämmer.

Delredovisning av Uppdrag att verka som samordnare för avyttring av statlig mark för bostadsbyggande, LI 2024:01047 (bokstavsutredning)

I mars 2024 tillsattes en samordnare i Regeringskansliet med uppdrag att verka för att genom avyttring av statlig mark få till stånd bostadsbyggande på statens fastigheter. I uppdraget ingick att dels undersöka möjligheterna till avyttring av statlig mark runt om i landet, dels undersöka kommuners behov av sådan mark för sin bostadsförsörjning. Till samordnare utsågs den tidigare generaldirektören för Statens fastighetsverk, Ingrid Eiken. Rapporten bereds i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Delredovisningen har inte remitterats. Samordnaren lämnade en slutredovisning av uppdraget i september 2025 (se ovan) vilken inte heller remitterats.

Rapport från ett skeende – Om bostäders betydelse för klimatomställning och återindustrialisering (bokstavsutredning)

Detta är utredare Peter Larssons slutrapport för uppdraget att främja koordinering av insatser för hållbart samhällsbyggande i Norrbottens och Västerbottens län. Utredaren fick i juni 2023 i uppdrag att främja koordinering av statliga insatser som verkar möjliggörande för hållbart samhällsbyggande och snabb befolkningsutveckling i Norrbottens och Västerbottens län, i den samhällsomvandling som sker med anledning av större företagsetableringar och företagsexpansioner. Rapporten har bland annat lett till förslaget i vårandringsbudgeten 2025 om kapitaltillskott till Norrlandsfonden om 300 mnkr. Även i budgetpropositionen för 2026 aviserades ytterligare stöd till Norrlandsfonden. Rapporten är inte längre under beredning i Regeringskansliet, ärendet är avslutat.

Säkerhetsdeposition vid hyresavtal, Ds 2023:32

Det är vanligt, särskilt vid uthyrning av egen bostad, att hyresvärden begär en säkerhet för att hyresavtalet ska fullgöras i form av en deposition motsvarande ett antal månadshyror. Meningen är att den ska kunna tas ut av hyresvärden när hyresgästen inte betalar hyra eller på grund av kontraktsbrott är skyldig att betala skadestånd. Några lagregler om sådan säkerhet finns dock inte och rättsläget är delvis oklart. I den här promemorian föreslås därför en lagreglering för deposition som ska tillämpas vid privatpersoners uthyrning av bostäder och vid upplåtelse i andra hand av en hyresbostad. Promemorian har remitterats. Förslagen i den här promemorian har setts över av Utredningen om enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror som överlämnade sitt slutbetänkande *En mer flexibel hyresmarknad* (SOU 2025:65) i maj 2025. I betänkandet föreslås regler om deposition till säkerhet för hyresavtalets fullgörande vid privatpersoners uthyrning av bostäder. Utredningens förslag om depositioner behandlades inte i den proposition som regeringen beslutat med stöd av betänkandet. Förslagen rörande deposition från både den här promemorian och betänkande SOU 2025:65 bereds vidare i Regeringskansliet på Justitiedepartementet, på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1).

Promemoria Kravet på anmälan för komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus ska tas bort

I promemorian föreslås ändringar i plan- och byggförordningen (2011:338) som innebär att uppförande och tillbyggnad av ett komplementbostadshus, ändring av en komplementbyggnad till ett komplementbostadshus och inredning av ytterligare en bostad i ett

enbostadshus inte ska kräva en särskild anmälan till byggnadsnämnden innan åtgärderna får vidtas. I promemorian beskrivs hur förslaget påverkar ett samtida genomförande av Bygglovsutredningens förslag. Förslaget föreslås träda i kraft samtidigt med de förslag som följer av Bygglovsutredningens förslag. I maj 2025 lämnade regeringen en proposition till Riksdagen med bygglovsutredningens förslag. Propositionen väntas behandlas i Riksdagen i oktober 2025. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2025. Promemorian har remitterats och bereds vidare inom Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.¹²

Nationell fysisk planering, Ds 2023:28 (bokstavsutredning)

I uppdraget har ingått att identifiera hur staten på ett samordnat vis kan redogöra för sin uppfattning om hur mark och vatten på lång sikt bör användas på ett sätt som ger tydligare förutsättningar för en långsiktigt hållbar användning av mark och vatten samt en effektiv fysisk planering och prövning. Särskild hänsyn till totalförsvarets intresse har krävts mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde. Utredaren har också behövt ta hänsyn till att renkötselrätten är grundlagsskyddad. Denna Ds bereds i Regeringskansliet, på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, men regeringen har genom politikens inriktning i utgiftsområde 18 vid flera tillfällen förmedlat sin intention att gå vidare med frågan, så även i budgetpropositionen för 2026.¹³

¹² Lagrådsremiss beslutad av regeringen den 4 juni 2026

¹³ Utredningsdirektiv beslutat av regeringen den 18 juni 2026

Nyttiga länkar

- Sök riksdagsbeslut:
<https://www.riksdagen.se/sv/sok>
- Sök planerade beslut för riksdagens kammare, ”proplistan”:
<https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/uttag/planerade-arenden-for-kammaren/>
- Sök pågående och avslutade statliga utredningar:
<https://www.sou.gov.se/>
- Sök i departementsserien:
<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/>
- Sök regleringsbrev för statliga myndigheter:
<https://www.esv.se/statsliggaren/sok-regleringsbrev/>
- Sök remisser från departement:
<https://www.regeringen.se/remisser/>
- Sök myndighetsuppdrag givna utanför regleringsbrev, filtrera längst ner på sidan:
<https://www.regeringen.se/sveriges-regering/landsbyds-och-infrastrukturdepartementet/>
- Regeringsuppdrag till Boverket utanför regleringsbrev:
<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/boverkets-uppdrag/aktuella-regeringsuppdrag/>